

ŽEMAITĖ – ŽEMAIČIŲ KARALIENĖ

TAUTINĖ ŽEMAIČIŲ PASAKA

Iš Dr. Martyno ir Valerijos Anysų knygos
"Žymios Lietuvos Moterys"

IVADAS

Žemaitė, žemaičių karalienė, yra paimta iš "Die Mythen, Sagen und Legenden der Zemaiten" pirmojo tomo. Pasakos ir legendos yra surinktos dr. Edmundo Veckenstedt, vyriausiojo senųjų kalbų mokytojo, Nikalojaus gimnazijoje Liepojoj, Kurše. Būdamas Pirmojo Pasaulinio karo (1917–18) metu Liepojoj, autorius išdraskytoje gimnazijos bibliotekoje tuomet surado keletą to veikalo fragmentus. Šis dabartinis lietuviams beveik nežinomas istisas veikalas jau anksti vokiečių kalba buvo atspausdintas Karl Winters Universitätsverlag, Heidelberg, 1833 m. autoriaus yra išversta Pasaka lietuvių kalbon, išleidžiant kai kuriuos pasikartojimus ir nelogiškumus.

Žemaitės legenda dr. Veckenstedt labai aukštai įvertina rašydama:

"Viskas yra grynai tautinė, turtlinga, jausmingo pasaulio ir galingos vaizduotės išraiška. Didysis ariškos mitologijos kūrinys yra logiškai pagrįstas, viskas sudaryta pagal kiekvienos giminės tautinę ypatybę ir išdabintas šventu bei demonišku papuošalu".

Tame pačiame tome dr. Veckenstedt duoda platų žemaičių dievų bei dievaikių aprašymą, gerų ir blogų smėklių ir žemaitiškų prietarų, iš ko matyti, kad legendos vokiečių kalba autorius buvo gerai susipažinęs su žemaičių mitologija. Reikia pažymėti, kad žemaitės legendos fragmentus ankstyvesniais laikais pakartotinai yra atspausdinęs dr. J. Šliupas. Nepagrįstais reikia laikyti kai kuriuos aiškinimus, kad dr. Veckenstedt šią legendą sukūręs iš savo fantazijos.

Autorius

Dievas, pasivertęs elgeta, ilgai keliaus po pasaulį, norėdamas įsitikinti, ar tikros yra žinios, kad žmonės žemėje, po jų sutvėrimo, esą labai pablogę ir nieko negerbia. Jis apkanęs tūlus kunigaikščius, bajorus ir daugelį sodiečių, bet jie visi jam rodė kieta širdį: nedavė nei valgio, nei nakvynės. Vienas kunigaikštis, pamatęs ant elgetos piršto brangų žiedą, išgėdėsi jį gauti, bet Dievui atsisakius jam žiedą atiduoti, kunigaikštis jį apšaukęs vagimi. Žiedą jis pasiėmė, o elgeta nuteisė mirtimi. Besiruošiant jį pakarti, elgeta paslaptinai dingęs iš akių.

Dievas dabar įsitikinęs, kad jo angelai jami buvo tiesą pranešę apie žmones. Todėl Dievas nusprendęs visus blogus žmones sunaikinti ir tik kelėtą gerųjų išgelbėti. Tuo tikslu dievaitis švaistikas gavęs įsakymą pastatyti rūmus iš kristalų, kurie stovėtų erdvėje tarp dangaus ir žemės. Dievas liepė jį suvesti daugelį daiktų, reikalingų žmogaus gyvenimui, o Ugniedokas bei Ugniedavas gavę įsakymą nukaldinti mergaitę nuotaką iš gryno aukso, kuri tuose rūmuose gyventų taip, kaip žmonės, tik negalėtų kalbėti.

Kai viskas buvo atlikta, viena sodietė, kilusi iš paprastų žmonių, nei gerų, nei blogų, pagimdžiusi sūnų. Tuo pačiu akimirkiniu jos pirkioje suvėsus, skaidri šviesa. Po kiek laiko šviesa pirkelėje dingusi, o

su ja kartu ir sodietės naujagimis. Tą pačią naktį dar kita sodietė, kilusi iš tokių pat žmonių, susilaukusi dukrelės. Ir jos pirkioje suvėsus nepaprastai šviesa ir jai taip pat naujagimė dingusi.

Dievo paliepiamu keletas jo angelų moterų gimdymo metu buvo įžengę į jų pirkelės, paėmę naujagimius ir juos nunešę į kristalinius rūmus. Pirkio se pasirodžiusioji šviesa buvusi pasiūtų angelų spindėjimas.

Kristalo rūmuose auksinė mergaitė vaikus priėmusi ir juos auklėjusi kuo puikiausiai. Vaikai greitai paaugę ir sustiprėję. Kadangi tuose rūmuose niekas nekalbėjo žmonių kalba, todėl abu augintinių palikusių nebylių. Berniukui ir mergaitėi paaugus, juodu susituokusių. Jaunoji nebylė motina pagimdžiusi dukterį. Auksinė mergaitė naujagimę auklėjusi taip pat, kaip ankščiau jos tėvus. Šita naujagimė mergaitė dėl savo tėvų žemiškos kilmės buvusi pavadinta

ŽEMAITĖ.

Vėliau Dievas paliepęs kitai dievaitei Žemaitę išmokyti visokio žinojimo ir meno. Po kelių metų Žemaitė išaugusi gražiausia ir protingiausia nuotaka, kokios žemėje dar nebuvo buvusios. Dievas tuomet ją davęs Perkūnui kaip žmoną. Kartą Perkūnui nesant namie, Žemaitė aplankė kiti du dievai, Augštis ir švaistikas. Iš tos bičiulystės gimęs berniukas, kuris turėjęs visų trijų dievų savybes. Jam buvo duotas vardas Dungs. Jo motinai Žemaitėi prašant, Augštis jį paėmęs į dangų. Nors jo tėvai ir buvę dievai, bet jo motinai esant žemaitiškos kilmės. Dungs nebuvo tikros dieviškos kilmės, ir paaugęs turėjęs eiti į žemę žmonių valdyti. Iš kiekvieno savo tėvų jis buvo gavęs dalį jų jėgos bei galių.

Nuo to laiko, kai minėtieji dievaičiai buvo apsilankę pas Žemaitę, jie tarp savęs pykėsi. Kai Dievas apie tai sužinojęs, jis pageldivęs, kad Perkūnas, Augštis ir švaistikas susitaikytų. Bet minėtieji dievaičiai, keršydamiesi Žemaitėi už tai, kad ji buvo atsidavusi visiems trimis, nusprendę ją ištremti iš Aukšinių rūmų, kuriuos Ugniedavas jai buvo pastatęs. Jai ten buvęs parinktas žemiškas vyras, su kuriuo ji gyvensi. Iš šios santuokos kilę daug vaikų, kuriems toliau tuokiantis, išaugusi plati giminė. Žemaitės palikuonys, pagal jų prosenėlės vardą, buvę vadinami

— ŽEMAIČIAIS —

Kai jų tiek priaugę, jog jie Aukšiniuose rūmuose nebetilpę, Žemaitė jiems paliepusi išsikelti į žemę ir ten apsigyventi. Tuo ir pasibaigė Žemaitės ištėrimo laikas. Ji dabar galėjusi gyventi kristaliniuose rūmuose, kurie stovėję erdvėje tarp dangaus ir žemės.

Kadangi žemaičiams žemė nebuvo žinoma, todėl jie ir nežinoję, kuriose šalyse jie turėję apsigyventi. Žemaitė jiems patarusi taip keliauti, kad sablė visuomet jų dešinėje pusėje tekėtų ir pusiau kairėje pusėje nusileistų. Tuo būdu ji jiems nurodžiusi keliauti į šiaurės vakarus. Tuo pačiu ji jiems liepusi tol keliauti, kol ji pati padangės ranka arba kitokių ženklų parodydanti tą šalį, kurioje jie turėję pasilikti. Tai

"Aš esu Žemaitė, tavo ir tavo giminės prosenėlė!"

pasakiusi, Žemaitė pakilusi į sutvėrimėlis. Vietomis jiems tekę kovoti ir su nuodingomis gyvatėmis.

Varginga buvusi žemaičių kelinė. Jie turėję peržengti augstus kalnus ir plačius slėnius. Jų kelias ejęs per balas ir dykumas, per plačias upes ir gilius ežerus, kol jie pasiekę didelį vandenį. Kelionėje jų laukę daug pavojų. Jie sutikę plėšrių žvėrių ir nedraugingų laukinių gimių, su kuriomis jiems tekę kovoti. Šioje sunkioje kelionėje žemaičiai buvę pirmieji daug ko išmokyti, kad galėtų išsaugoti savo gyvybę.

Žemaičiams pirmą kartą išėjus iš Aukšinių rūmų, pasaulis jiems atrodęs naujas ir paslaptingas. Jie, suprantama, turėję savo kalbą, kurios jie buvę išmokyti iš savo prosenėlės, bet visos kitos žemiškos gyvenimo, jiems buvę svetimas. Jie nepažinę, sniego, kurio jie gausiai rasdavę aukštų kalnų viršūnėse. Jie dirbdavę daug nereikalingų darbų, eikvodavę daug jėgų. Jiems trūkę daug įrankių.

Dienos metu jie matydavę danguje saulę, o naktį mėnulį. Jie galvoję, kad tai esą gražūs žaislai, su kuriais galima žaisti. Todėl jie darydavę bergždžių žygį, kol pagaliau suprato, kad nei saulė, nei mėnulis, nei pats dangus nėra pasiekiami. Jų kelionė sunkinė ir laukinių žmonių giminės, su kuriomis jiems tekdavę kovoti. Kartą žemaičiai buvę priešų beveik apsupti ir būtų buvę sunaikinti, jeigu Žemaitė nebūtų atsuntusi kelis dievaikius jų išgelbėti. Greitai apie žemaičius susidaręs didelis žemas ir jie buvę priešų nepasiekiami. Priešui pasitraukęs, ežeras dingęs ir žemaičiai keliaivę tolyn. Ir daugelį kitų jiems kelių pastojusių priešų dievaičiai išsklaidę ir taip jiems gelbėję tėti savo kelionę.

Visi šie nepasisekimai ir vargai turėję ir gerų pusių. Žemaičiai pamažu išmokę naudoti tam tikrus daiktus: varto ti ginklus kovoje, statyti palapines tose vietose, kur jie manė ilgiau sustoti. Vėliau jie išmokę statyti namų sienas bei stogus, pasidaryti langus ir duris. Ne vienas iš jų buvo puolaamas turėję kitų plėšrių žvėrių. Išgirdę varlių kurkių ežeruose jie manę, esą vandenyje pasislėpę didžiuliai slibiniai, bet buvę nušėję matydami, koks mažas ir nekaltingas buvo tas triukšmą kelias

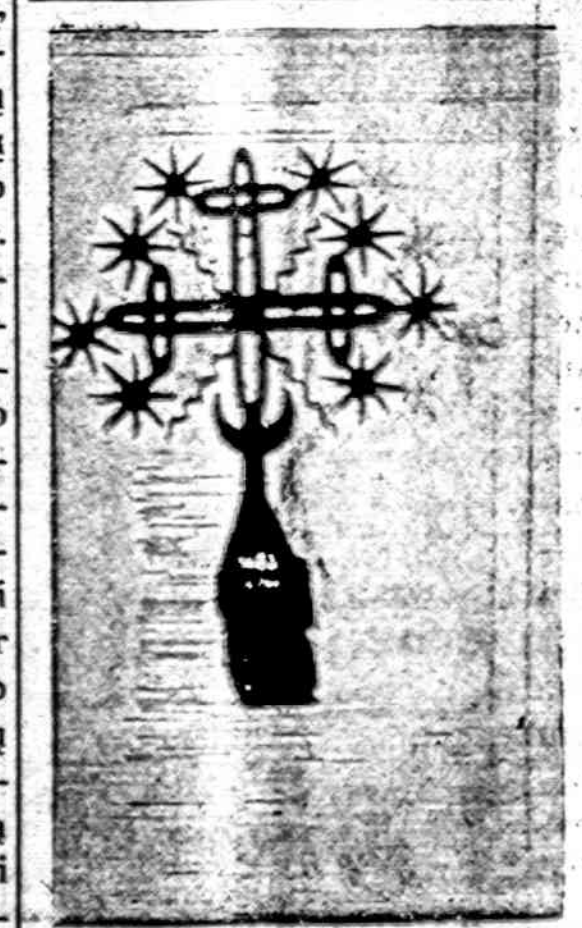
sutvėrimėlis. Vietomis jiems tekę kovoti ir su nuodingomis gyvatėmis.

Žemaičiai išmokę prisijaukinti laukinius gyvulius ir juos panaudoti visokiems darbams. Jie pasidirbę įvairių įrankių medžioklei, žvejybai ir žemdirbystei; išmokę žolę pjauti pjautuvu, laurą nukauti jietimi ir medžius kirsti kirviu.

Savo kelionėje jie priėję prie didelių vandenų. Iš pradžių jie drąsiai ryžosi vandenį išsemti, kad sausomis kojomis galėtų pasiekti kitą krantą. Vienas dievaitis matydamas jų vargą, savo laida mušęs į vandenį, ir vanduo tuojau išsėkęs. Sausomis kojomis jie perėję į kitą krantą.

Kova su gamtos sąlygomis ir nedraugingomis giminėmis žemaičius išugdė kietais ir karingais žmonėmis. Jie buvo daug išmokyti ir įgiję tiek patyrimo, jog patys galėję sau padėti. Bet jie nebuvo sukūrę jokios tikybės, nes jokia kita tauta jų nepamokiusi; o jų dievaičiai juos lydėję ir gynę nuo visokių nelaimių, jiems to nežinant.

Po ilgos kelionės žemaičiai pasiekę tautą, gyvenusią netoli didelių jūrų. Šita tauta žemaičius labai vaišingai priėmusi. Tos giminės žmonės irgi turėję daug kentėti nuo įvairių priešų ir todėl mielai susidraugavo su žemaičiais. Šie mokėsi iš žemaičių karinio meno, o žemaičiai iš jų savytės visa tai, ko jiems trūko. Žemaičių įlakoje svetimoji tauta tapusi karingesnė ir drąsėnė. Ji priėmusi daug žemaitiškių papročių ir jų kalbos žodžių, jog galėję su žemaičiais

LIETUVIŲ MENAS

(B. Balzeko muziejaus foto archyvu)

lengviau susikalbėti. Po to jokia kita nedrauginga giminė negalėjusi susijungusi žemaičių ir latvių nugalėti. Atsimindami, kad jų prosenėlė žemaitė jiems buvo liepusi tol keliauti, kol ji parodydanti jiems šalį, kurioje jie turėję sustoti, žemaičiai tęsę kelionę. Latvių giminė keliaususi kartu, nes latviai bijoję, kad juos vienus nedraugingos giminės galėsiančios sunaikinti. Be to, jie tikėjęsi surasti geresnių dirvų bei ganyklų. Taip jie, kartu keliaudami, pasiekę aiškių apgyventus kraštus, kuriuose jie buvo vaišingai priimti. Toliau keliaudami žemaičiai pasiekę šalį, esančią prie plačių jūrų.

Staiga padangėse pasirodžiusi jų prosenėlė Žemaitė su vėliava rankoje. Aiškiu balsu ji jiems sušukusi:

— Žemaičiai, štai jūsų žemė! Žemaičiai paklausę savo prosenėlės ir apsigyvenę tame krašte. Latviams Žemaitė betgi buvusi svetima ir todėl jie netikėję jos pažadams. Jie atsisakę nuo žemaičių ir keliaus toliau. Jie pasiekę Baltijos jūrą, bet jos peržengti negalėję, nes neturėję dievaikių, kurie, kaip žemaičiams, vandenį išskirti. Todėl jiems nelikę kitos išeities, kaip pajūryje sustoti ir apsigyventi žemaičių kaimynystėje. Toje vietoje jie ir dabar tebegyvena.

Žemaičiams labai patikusi ši šalis, kurią Žemaitė jiems buvo paskyrusi. Ji buvo graži ir derlinga. Upės tekojo skaidrus iš švarus vanduo ir jos nebuvo per gilios ir per saunios. Didelių kalnų ten nebuvo, bet apstu žalių pievų ir derlingų laukų. Karingesni už juos kaimynų irgi nebuvo, nes kelionės metu žemaičiai buvę išmokyti geriau kariauti, negu jų naujieji kaimynai.

Žemaičiams pastoviai apsigyvenus, Žemaitė prašiusi dievų leisti jai eiti žemėn savo tautą tiktybos pamokyti. Ji norėjusi savo giminę dar ir kitų dalykų pamokyti, kurių jie dar nežinoję, kad juos apsaugotų nuo visų pavojų. Ir jos sūnus Dungs prašęs kartu vykti į pas savo brolius žemaičius.

Dievas juos leidęs viena sąlyga, kad po kurio laiko jie turėję grįžti. Buvę susitarta, kad jų buvimui prailginti kaip pirmoji vyks Žemaitė ir, jos laikui baigiantis, atvyks jos sūnus Dungs. Toliau jiems dviem buvo pareikšta, kad juodu galės savo tautą mokyti ir valdyti, bet karui vesti turės gauti leidimą iš danguje susirinkusių dievų.

Kaip pirmoji išvykusi Žemaitė į savo vaikų kraštą. Vieną dieną siautė baltas audras, rodėsi, jog pasaulis sugriusęs. Audrai praėjus, debesyse išsiblaivę ir saulės spinduliai vėl palietė žemę. Staiga žemaičiai pamatė aukštai padangėse nepaprasto grožio moterį, jojančią ant aukštinio žirgo. Ją sekė daug dievaikių ant tokių pat arklių. Aukštiniai skalikai ir sakalai lydėję raitelius. Erdvose skambėjusi švelni muzika. Kai suskambėjusios liūdnos gaidos, žmonės pradėję raudoti, net negyvi daiktai lieję ašaras. Linksmesniems garsumams suskambėjus, žmonės pradėję džiuginti, juoktis ir šokti. Dangiškasis spindėjimas pripildęs debesis, ir žemė maloniai kvėpėjusi. Po kurio laiko pakilus nauja audra, daug didesnė negu ankstyvesnioji. Tamsūs debesys nusileidę ant žemės ir palietę tyrumą. Audra išsiblaiviusi ir saulėlė vėl pradėjusi šviesti.

Tą patį vakarą vargingai apsirengusi moteris įžengusi į

vieną sodietės pirkelę, prašydama valgio ir nakvynės. Sodietė buvusi našlė ir neturtiniga, nes jos vyras buvęs miręs ir jos du vaikai sirgusiu. Neturtingoji našlė visvien sutikusi jai duoti nakvynės tik tuo atveju, jeigu viešnia pasitenkins šiaudų guoliu asloje. Našlė skundėsi, kad jos namo sienos ir stogas esą prakiurę: vanduo ir vėjas lengvai veržiasi į vidų, o malkų pakurti krosniai ji neturinti. Paskutinį kepalą duonos ji norinti dalintis su viešnia, bet antroji pusė turinti likti jos vaikams. Viešnia su šiuo siūlymu sutikusi. Ji paėmusi ant medinės lėkštės paduotą duoną, kad ją peiliu padalintų. Ji dar paprašiusi krūzo (asočio) vandens. Kai sveikinoji moteris paėmusi duoną ir vandens asolį savo rankas, ir, nors jau buvo gerokai sutemus, pirkelė nušvitusi tokia šviesa, jog sodietė maniusi, kad jos namelis užsidegęs.

Toje šviesoje ji pamatiusi viešnią aukšniais rūbais ir aukso karūna ant galvos. Sis reginys trukęs tik trumpą valandėlę, po kurios spindėjimas išnykęs. Svetimoji moteris tęsė besėdėjusi pirkioje. Rankose laikydama aukso lėkštę su šviežiais pyragais ir puošnia taurę, pilną putojančio gėrimo. Kam barys pasilikęs šviesus, nors jame nedegė joks žiburys. Vargingoji sodietė stebėjosi visu tuo, kas buvo įvykę. Svetimoji moteris ir karto pakilusi ir tarus:

— Aš esu Žemaitė, tavo ir tavo giminės prosenėlė!

Jūs esate kilę iš manęs ir vyro, kuris man dievų buvo parinktas gyventi, kai aš buvau į Aukšinių rūmų ištrėmta. Aš parinkau šalį, į kurią jums liepia keliauti. Trys dienos vaiciai, man prašant, jus lydė jo kelionėje, nors jūs jų nepažinojote. Jums pasiekus šią šalį, aš vėl pasirodžiau padangėse, laikydama rankoje vėliavą. Tai buvo ženklas, kad ta šalis yra jūsų. Jūs mane matėte antrą kartą, jojančią padangėse ir dievaikių lydimą. Tamsieji debesys mane nunešė žemėn, ir aš dabar pasilikusi pas juos.

Aš atvykau žemėn jus pamokyti tiktybos. Aš atidengsiu jums daug paslapčių apie dievų ir žmonių. Jums parodysiu rojų ir pragarą, ir jūs sužinosite apie sielų nemirtingumą. Aš valdysiu savo tautą ir ją padarysiu laimingą visą gyvenimą.

Aš noriu būti jūsų motina, teiseja ir karalienė. Po kurio laiko aš vėl pakilsiu dangų, o pas jus viešpatuoti atvyks mano sūnus Dungs. Bet ir jis negalės čia visuomet pasilikti, nes dangiškiejiems nelaidžiama dangų visuomet palikti ir žemėje gyventi. Jei jūs laikysitės nurodymų, lydys amžina laimė; priešingu atveju išitks didelės nelaimės.

Tu mane matei pilname spindėjime, aukšniais rūbais bei aukso karūna ant galvos, apšviestą daugisko spindėjimo. Duona ir gėrimai įgaus skalsą, ir jie niekad os nesumažės. Šią naktį tavo vaikai išgys ir bus gražesni bei sveikesni, negu ankščiau.

Tu būsi mano pasiuntinė ir rytoj eisi į žmones ir skelbsi, ką esi mačiusi ir girdėjusi.

Vaikai tuoj išgijo, kai svetimoji moteris įžengė į jų patalpą. Kur ji pasirodė, buvo šviesu kaip diena, nors nedegė jokio žiburys. Kambarys atšilo, nors krosnis nebuvo šildoma. Siedrų išsiblaiviusi ir saulėlė vėl pradėjusi šviesti.

Tą patį vakarą vargingai apsirengusi moteris įžengusi į

kraštą, lankydamą to krašto gyventojus, juos gydė ir mokė norėdama tapti žemaičių šalies valdovė. Bet žemaičiuose atsirado daug priešų, kurie stojo kovon su jos šalininkais. Tuomet Žemaitė paprašiusi dievaikių Algi apie tai pranešti jos buvusiam vyrui Perkūnui, kad jis jos priešus sudraustų. Perkūnas, sukėlęs didelę audrą, žaibais nutrenkęs Žemaitės priešus. Po to visi žemaičiai ją pripažinę savo karalienę.

Ugniedokas ir Ugniedavas karalienės prašymu pastatė rūmus, kurie būvę iškalti iš vieno akmens. Rūmuose stovėjo aukštinis teisėjo sostas, kuriame karalienė atsisėdavo, kai norėjo teisti. Kiekvienoje sosto pusėje stovėjęs iš aukso padirbtas nykštukas. Sosto dešinėje stovįs nykštukas turėjęs rankoje sidabrinį paukštį, o kairysis aukštinį liūtą. Rūmuose buvo atvaizduoti įvairūs gyvuliai, paukščiai ir žuvys. Visi jie buvę iš aukso ir dramblio kaulo padaryti. Iš rūmų aukštiniai laiptai vedę į nepaprasto grožio sodą.

Tiltas, einas per ežerą į rūmus, buvęs iškaltas akmenu, o tilto rankenos buvusios padarytos iš dramblio kaulo. Abiejose pusėse, dieną ir naktį degę žibintuvai, kuriuos laikė iš geležies, vario ir sidabro padirbtos milžiniškos žmogaus pavidalo statulos.

Karalienė Žemaitė pati važiuosiu ugniniame vežime, kurį traukė aukštiniai sparnuoti žirgai. Jai į erdves besikeliant, jos vežimą traukė aukštiniai ereliai.

Žemaitė savo giminę atidengusi požemyje pragarą su visomis jo baisenybėmis. Aukštiniais laiptais ji juos nuvedusi į nepaprasto grožio sodą, išpuoktą aukštiniais rūbais ir kitais pastatais. Ji savo žmones pamokiusi viso to, ką jie buvo matę danguje ir pragare. Pragarą viešpatavęs Pėklis. Bėmokydamas savo žmones tiktybos, ji juos raginus laikytis tiesos ir nedaryti nieko neteisingo, nes gyvenimas nesibaigias mirtimi.

Ji toliau savo žmones išmokyti statyti laivus, kuriais žemaičiai pradėję jūromis plaukioti. Savo kelionėse jie svetimų kraštų žmonėms papasakoję apie savo laimingą šalį, valdomą jų mylimos karalienės Žemaitės.

Dievaitis švaistikas visus sukilėlius prieš juos valdžią ir į kraštą besiveržiančius priešus nubaudavęs Giltnė bei Maru. Nuo visų priešų apsaugoti, žemaičiai gyvenę laimingi su savo karalienė Žemaitė.

Bet šis laimingas gyvenimas pasibaigęs ir nelaimės prasidėjusios, kai žemaičiai iš gero gyvenimo išdykę, pradėję nebeklusėti savo karalienės pamokymų ir dieviškų paliepičių. Įrodinėdami, kad žemaičių krašte esą per ankšta, daugelis žemaičių kunigų — valdovų sumanę pulti vieną kaimyninę gentį, grobti jos turtus ir pasisavinti jos kraštą. Karalienė šiam sumanymui mažai ir pagaliau visai nesipriešinus, nors ji turėjo aiškių dievų paliepiamų nekelti karo, jeigu nebus duotas danguje viešpatuojančių dievų leidimas. Karalienė Žemaitė šitą jai dievų statytą sąlygą gal jau buvo pamiršusi, arba dėl ilgo gyvenimo žemėje jau buvo pradėjusi žemiškai galvoti ir visokioms žmonių užgaidoms pasiduoti.

Kaimyninė giminė buvo užpuolta. Aštrus žemaičių kardas pjovęs žmones kaip dalgis žolę. Užpuoltojo krašto turtai butaisi.

(Nukelta į 2 psl.)

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ

AMERIKOJE

Rasė POVLAS P. DARGIS, SLA Prezidentas

Mūsų Susivienijimo istorija didelė dalimi yra mūsų ateivijos ir šios šalies istorija. Susivienijimo praeiti, jo taip sakant, istoriją, prisiminimai dėl ypatingai reikšmingos aplinkybės.

Mieči lietuviai, aš noriu jus visus paprašyti įsidomėti šia nepaprasta aplinkybe, jog šiai mūsų Seimui susirinko kaip tik toje vietoje, kur gimė pati pirmutinė mintis, t. y. kur gimė neįsipaakytos reikšmės Amerikos lietuvių gyvenimo idėja steigti Susivienijimą.

Abapus E. River, Brooklyne, kur buvo daugiausia lietuvių, neseniai perplaukusį Atlantą, tolimais 1886 metais spalio-October 16 dieną susirinko švietūs patriotai. Anų laikų savo tautą mylintieji veikėjai susibūrė ir pirmą kartą pasakė tą brangų žodį — Susivienijimas!

Lietuvių autosio patalikai, įpatys aušrininkai ir kilmomis aušrininkų mintimis gyvenusieji darbuotojai pareiškė troškimą sukurti Susivienijimą. Jie turėjo galvoje ne tik čia New York'e, šiais laikais skurdžiam Brooklyne gyvenusiems, daugiausia iš žaliojo kaimo atvykusius, didesnio patyrimo neturėjusius ir mokslo žinių pasigendančius lietuviams, bet ir tuos tūkstančius brolių, kurie Pensilvanijoje ir Ilinojuje buvo priversti lipti gilų požemį ir kasti sunkiausiose sąlygose anglis, arba ir kitus vyrus, kurie neįdavo sunkiausius darbus ir buvo menkiausiai atlyginami ir labai dažnai skriaudžiami.

Jau tada spėjo įsikurti karkurios nedidelės draugijos ir pradėjo veikti lietuviškos parapijos. Bet visos lietuviškos organizacijos veikė kiekviena atskirai ir, bendru mastu paėmus, nebuvo pakankamai reikšmingos tikrovėje.

Tats gyvenimas sparčiai kaskė sudaryti vieningą ir tada jau stiprią organizaciją, kuri sugebėtų veikti pagal lietuviams ir tam jai tuos stiprius taikines dvasioje. Skriaudų ir nesėkmių lietuvių patirdavo kiekviena žingsnyje. Ir šis likimas buvo gerai lietuviams žinomas anglių kasyklose, gamyklų, parduotuvėse, kur jie vertingęsnis, negu darbininkas, nes už maža reikią pinigų mokėti, o darbininkai patys kreina reikoni darbo. "Tad pirmos mintis susiejiusiam Susivienijimui buvo ta, kad sukurti pagalbą ir laisvame patekusian sužeistam ar šeimai, kuri pati darbininkas žuvo.

Čia yra mūsų organizacijos fraternalinės dvasios užuomazga. Bet šandien peržvelgdami Susivienijimo praeitį, turime pripažinti, jog kur kas svarbiau buvo įgyvendinti pagrindines Susivienijimo idėjas. Daug

žodžių neieškodami, Susivienijimo steigėjai kvietė "visus geros valios lietuvius" į bendrą tautinį kultūrinį darbą ir pasakė, kad įvairių nusistatymų bei įsitikinimų lietuvių gali Susivienijimui priklausyti, tuo pabrėždami, jog kiekvieno nuomonė bus gerbiama ir jokia srovė ar partija bei sekta Susivienijime neturės pirmenybės. Tai buvo bendrinės lietuvių visuomeninės ir kultūrinės veiklos didieji pagrindai, kurie tuomet kilmiai skambėjo, lygiai ir šandien mums visiems tebėra nepaneigiamai reikšmingi.

Aš čia kalbu apie tą vieną mintį, norėdamas pabrėžti, jog šiuo keliu mūsų Susivienijimas iki šios dienos, per tuos aštuoniasdešimt septynerius, ejo, nenukrypdamas, ir senų garbingų tradicijų besilaikydamas. Šios kilmios tradicijos mums svarbios ir atečiai, nes jose glūdi mūsų Susivienijimo jėga ir pirmenybė prieš kitas organizacijas.

Tiesia, reikia pripažinti, kad Susivienijimas visais laikais turėjo priešių, kurie jam bandė pakenkti. Dabar priešų lyg ir nesimato. O jeigu pasitaikytų mėginimų egoistiniais sumetimais, pasinešus asmeniškai ką nors laimėti, tai šio pobūdžio intencijomis skleidžiami gandai, kaip praktika akivaizdžiai parodė, jokios reikšmės neturi. Susivienijimo narių susipratimas yra aukšto lygio ir juos išmesti iš lygsvaros niekam nepavyksta.

Mūsų Susivienijimo dabartinis darbas savo esmėje nėra lengvas ir sunkumai sutinkami kiekvieną dieną. O pastarieji metai, tenka pripažinti, mūsų organizacijai buvo išskirtinai gausūs netikėtais įvykiais.

Turiu pažymėti, pirmoj eilėje, pasikeitimus Pildomoje Taryboje, kurie šiame dviejų metų laikotarpyje įvyko. Kaip jums visiems gerai žinoma, šią Pildomosios Tarybos kadenciją SLA sekretorės pareigose pradėjo Bronė Pivaronas. Dr. M. J. Vinikui, didžiajam Susivienijimo ugdytojui mirus, ji buvo pakviesta sekretorės pareigoms eiti. Ji atėjo ir kiek galėdama nuosirdžiai mūsų organizacijai dirbo. Tačiau turim pripažinti, jog jai šis darbas nebuvo lengvas. Vien nuosirdaus noro Susivienijimui patarnauti nepakako, dar reikėjo pagrindinai susipažinti su labai sudėtinga apdraudos procedūra ir visomis detalėmis, kurios šį "biznį" normuoja. Bet laimingu būdu šis darbas B. Pivaronienei buvo kiek palengvintas, nes ji rado dr. M. J. Viniko per daugelį metų išlavintą SLA Centro stabą. Geru žodžiu turiu paminėti Margaret Williams-Auslūtę, kuri po kelių dešimčių metų sėkmingo darbo buvo pasitraukus, bet Pildomajai Tarybai kviečiant, ji sugrįžo atgal ir sekretorei savo geru patyrimu ir nuosirdžiu darbu daug pagelbėjo. Taip pat ji rado Genovaitę Baniene, kuri daugmetį dirbdama SLA Centre, sugebėjo puikiai pažinti visus organizacijos reikalus ir kankuriais klausimais naujai sekretorei suteikė praktiškus patarimus. Toliau prisiminkime Domą Blazienę, kuri jau buvo pakankamai patyrusi ligonių pašalpos

reikalų tvarkyme ir taip pat sugebėjo prie kitų mūsų raštines darbų prisidėti. Liudija Sperauskienė, atlikdama visą eilę raštines darbų, daugiausia dėmesio skyrė techniniams vajaus arba kitaip sakant naujų narių įrašymo reikalams. Pagaliau buvo gyvas reikalas nuolat palaikyti pastovius ryšius su kuopų valdybomis ir organizatoriais, ypatingai vajaus akcijoje. Šiuos darbus dar nuo dr. M. J. Viniko laikų atlikdavo Juozas Petrenas, kurio pastovus rašymas Tėvynėje palaikė mūsų veikėjų aktyvius nuotakas ir gelbėjo vajaus sėkmingumui. Tad B. Pivaroniene, turėdama patyrusį SLA Centro stabą, greit įsijungė į mūsų organizacijos žymiosius darbus ir jos veikla buvo pakankamai sėkminga. Tačiau atėjo laikas, jog jos sveikatos stovis jai neleido toliau pasilikti nelengvose pareigose. SLA Pildomoji Taryba pasiryžo ieškoti naujo SLA sekretoriaus. Po ilgesnių pasitarimų su Pildomosios Tarybos nariais, o taip pat su visa eile atsakingų Susivienijimo veikėjų, buvo nominuotas ir oficialiu Pildomosios Tarybos balsavimu išrinktas Algirdas Budreckis SLA Sekretoriaus pareigoms. Jis yra Amerikoje gimęs, jau pasireiškęs lietuviškoje veikloje ir daugumai buvo priimtinas. Jo darbas SLA Centre nėra ilgas ir suprantama, kad jis pilnumoje nespėjo pasireikšti. Bet jis gilinasi į Susivienijimo reikalus, deda pastangas aktyviai veikti ir netenka abejoti, kad jis sugebės mūsų organizacijai būti naudingas.

Atskirai turiu paminėti mūsų organo "Tėvynės" reikalus. Deja, turiu pripažinti, jog šiuo laikotarpiu "Tėvynė" išgyveno iki tol nematytus sunkumus.

Pradėjus "Tėvynę" redaguoti dabartiniams redaktoriumi Juozui Petrenui, pradžioje viskas ejo nustatyta tvarka. Bet po kiek laiko įvyko raidžių rinkėjo — linotipininko pasikeitimas. Šiais laikais lietuvių linotipininkų nėra daug ir gauti naują, vietoje pasitraukusio, buvo nelengva. Nauju raidžių rinkėju atėjo Domas Penikas, kuris nors nebuvo, taip tariant, profesionalus linotipininkas, bet buvo nuosirdus mūsų organizacijos veikėjas. Jis dirbo uoliai ir negalėdamas savo jėgų. Deja, vieną liūdną dieną jį ištiko širdies smūgis ir jis mirė darbovietėje, eidamas savo pareigas. Čia turiu pareikšti savo gilų dėkingumą jam už tai, kad jis kiek galėdamas mūsų organizacijai gelbėjo. O greta to, paaiškėjo, jog Susivienijimo turima raidžių renkamoji mašina visiškai sugedo ir jos jau nebegalima buvo sėkmingai naudoti. Naujo raidžių rinkėjo nepavyko rasti, o jeigu toks ir būtų surastas, tai jau senoji "Tėvynės" laikraščio spausdinimo sistema nebūtų įmanoma dėl nurodytos priežasties — renkamosios mašinos netinkamumo.

Jau senai Pildomoji Taryba buvo nusistatęsi pereiti į naują "ofseto" sistemą. Visas "Tėvynės" leidimas susitrukdė pirmiausia kol buvo išgytos naujos reikalingos mašinos, o vėliau, kai nebuvo galima greitu laiku tas mašinas gauti ir reikėjo pasinaudoti svetima

pagalba. Dabar naujos mašinos išgytos, jos veikia, laikraštis išleidžiamas, kaip mėn žinoma, iš atskirai atsiunčiamų kopijų. Bet čia vėl negerovė: tai pašto streikas ir aplamai pašto nudelsimas mūsų laikraštį skaitytojams laiku patiekti. Daugelin atvejų žinodamas tikrąjį padėtį, nieko daugiau negalin pada- ryti, kaip tik pareikšti apgailestavimą dėl buvusių techninio pobūdžio trūkumų.

Visai netikėtai Susivienijimą ir visas kitas fraternalines organizacijas užklupo Pensilvanijos valstybės le-gislatūros sprendimas apkrauti taksais fraternalinių organizacijų apdraudas. Teko imtis nedelsiant griežtų priemonių. Skubos keliu susijungiau su kitomis fraternalinėmis įvairių tautų visuomeninių grupių organiza-cijomis, tariausi su jų vadovais ir padariau vietos po-litikos sluoksniuose atitinkamus žygius, kad būtų nu-imta taksų našta nuo mūsų Susivienijimo.

Kadangi šis svarbus epizodas prabėgo nepaminėtas mūsų spaudoje, nors jo pasekmės galėjo būti nuos-tolingos mūsų nariams, kai Susivienijimas jiems ir jų šeimoms išmoka apdraudas, truputiuką plačiau aptar-siu Pensilvanijos mėginimą uždėti taksus ant apdrau-dos premijų.

Pensilvanijos valstybė 13 mėnesių pergyveno fis-kalinę krizę. Gubernatorius Raymond P. Shaferis jo-kiu būdu negalėjo subalansuoti savo biudžetą. Norė-damas padidinti mokesčių pajamas, Pensilvanijos val-stybės mokesčių departamentas 1970 m. pradžioje su-manė papildyti 1963 m. švietimui Remti Mokesčių Ista-tymą (Tax Act of 1963 for Education). Sugalyota už-dėti 6 nuosimčių mokesčius ant apdraudos premijų. Nežiūrint apdraudos bendrovių ir pašalpos draugijų bei pavienių apsidraudusiųjų spaudimo, 1970 m. va-sario 26 d. apdraudos mokesčių projektas buvo priim-tas valstybės atstovų rūmuose ir senate.

Priimtas įstatymo projektas nuėjo pas gubernatorių Shaferį. Shaferis dėsle ir nepasirašė ant dokumento. Tačiau pagal Pensilvanijos konstituciją, įstatymo pro-jektas be gubernatoriaus parašo automatiškai įsigali-po 10 dienų. Taigi kovo 9 d. pirmasis mokesčių ant apdraudos premijų įstatymas visoje Amerikoje atira-do Pensilvanijos teisyne. Pasak naujo įstatymo kiek-vienas Pensilvanijos gyventojas, turintis gyvybės, au-tomobilio ar namų apdraudą, privalėjo mokėti, šalia įprastų duoklių, dar 6% Pensilvanijos mokesčių depar-tamentui. Jau kovo 3 d. Pensilvanijos mokesčių depar-tamento švietimui remti taksų biuras visoms komerc-i-nėms ir fraternalinėms apdraudos organizacijoms iš-siuntinėjo registracijos formas ir apmokestinimo lei-dimo (license) lakštus.

Šis neteisingas įstatymas galėjo turėti toli sekančias pasekmes. Juk, ne tik apsidraudę Pensilvanijos gyven-tojai būtų buvę priversti mokėti taksus už premijas, bet taip pat ir apdraudos bendrovės. Ką būtų buvęs (Tęsinys 3 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo klientams ir draugams

2200 W. 11th St. Chicago, Ill.

"RUTA" RESTAURANT

JANINA ir KAZYS BALTRAMONIAI, Sav.

6812 So. Western Avenue

KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ SVENCŲ

PROGA

sveikiname "Naujųjų" Redakciją,

Administraciją ir visus tarnautojus, narius,

geradarius ir visus geros valios lietuvius

Su nuosirdžiausiais linkėjimais

AMER. LIETUVŲ VAIKO UGDYMO D-JA

INC. ALVUD

2412 WEST 71st St., Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo kostumeriams

ir pažįstamiems

CHICAGO, ILL.

2412 WEST 71st St., Chicago, Ill.

2412 WEST 71st St., Chicago, Ill.

CONTINENTAL

RESTORANAS

GENOVAITE ir JONAS MALIORIAI, sav.

Telef.: 842-9559

3139 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

SVEIKINAME VISUS
MŪSŲ GAUSIUS KLIENTUS
SU
KALEDŲ ŠVENTEMIS
IR
NAUJAIS METAIS

Cosmos Parcels Express Corporation
Cosmos Travel Bureau, Incorp.

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

linki visiems savo klientams ir draugams

CIRCUIT T. V.

Sales & Service

DAN LIUTIKAS, savininkas

PASIRINKIMAS SPALVOTŲ AR PAPRASTŲ TELEVIZIJŲ •

RADIJŲ IR STEREO, TAIPGIPŲ TAISYMAS.

2412 WEST 71st St., Chicago, Ill. 60629, Tel.: 471-2446

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo klientams ir draugams

ANTANAS VILIMAS

PERKRAUSTYMAI ARTI IR
TOLIMŲ DISTANCIJŲ

823 West 34th Place

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ZEMAITĖ —

(Atkelta iš 1 psl.)

ve grobiami. Su žymiu turtu ir daugybe vergų žemaičiai grįžę į savo šalį. To dar negana. Vos iš šio žygio sugrįžę, jie jau galvoje apie kitą puolimą. Jie žinoję iš pasakojimų, kad toli šiaurėje esąs didelis ir turtingas miestas, kurio šventyklų stogai esą net auksu dengti.

— Kodėl gi mes negalime ir savo stogus auksu dengti, jei gu tai daro mūsų tolimi kaimynai? Mūsų stogai liko sama not, kadangi mūsų dievai mus per ilgai keliuonėje laikė, kai kitos giminės sau rūmus statydinosi. Eikime ir pasidalinkime šiuo turtu. Grįžę, auksu ir sidabru statydinsime sau rūmus, kokius, mūsų karalienė turi, — kalbėjosi tarp savęs kunigai — valdovai.

Ir vėl nespriešino žemaičių karalienė savo giminės galiūnų užsimojimams. Ji apie tai net nepranešė Perkūnui, kuris iki tol jai visuomet padėdavo.

Žiemos metu žemaičių kariuomenė pasiekė aną turtingą miestą šiaurėje. Jau iš tolo jie pamatė paausintus šventyklų stogus ir statulas. Atrodė, kad miestas tikrai turtingas. Lengvai miestas buvo paimtas, nes jo gyventojai buvo blogi kareiviai, kurie negalėjo atsitiinti nuo karingųjų žemaičių. Miestas buvo apiplėštas ir auksu, sidabru ir kitu turtu prikrautais vežimais žemaičiai ruošėsi grįžti namo.

Pasaulyje visur skraidęs dievų pasiuntinys Algis, suži-nojo apie visą, kas žemaičių šalyje darosi. Jis pranešęs vyriausiam dievui, kad iki šiol dangiškų būtybių vesti, globojami ir saugomi žemaičiai, karalienės Žemaitės pavaldiniai, nebesilaiko pažadų, bet elgiasi kaip laukinės giminės, gyvendamos iš plėšikavimo, gro-bimo ir žudymo. Dievas bai-siai supykęs ir įsakęs Perkūnui

(Nukelta į 3-čią psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų 1971 Naujųjų Metų linki visiems savo pažįstamiems ir draugams

ALBINAS RUDINSKAS

1693 So. 49th Ave.

Cicero, Ill. 60650

Telefonas 652-0743

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKI SAVO NAREMS, JU ŠEIMOMS IR VISEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA

"APŠVIETA"

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJE

(Atkelta iš 2-ro psl.)

dar pavojingesnis dalykas, tai kad šis įstatymas būtų precedentas kitom valstybėm, kaip antai: New Yorkui, New Jersey, Marylandui, Masačusetui, Konektikutui ir Illinoisui paskelbti panašius įstatymus. Juk ir šiom valstybėm reikė reikla pajamų. Negali būti kalbos, kad šis įstatymas būtų kenksmingas mūsų Susivienijimui.

Sukruto komercinės apdraudos bendrovės, sukruto ir fraternalinės pašalpos draugijos. Pensilvanijos Fraternalinis Kongresas, atstovaujantis 73 draugijas, įskaitant ir SLA, ragino fraternalines apdraudos organizacijas atmesti tas formas ir pažymėti, kad jos neliečiančios fraternalinių draugijų. Kalkurios draugijos net ryžosi eiti į teismą ir kvestionuoti įstatymo teisėtumą. Dar kitos draugijos kontaktavo Pensilvanijos seimelio lyderius ir įtaigojo juos, kad įstatymas būtų atšauktas.

Mūsų Susivienijimas irgi prisidėjo prie šios akcijos. Visų pirma, SLA Sekretorius neįspildė mokesčių departamentu prisiųstų formų ir liepė centro raštinei su laikyti visus paimtus mokesčių pensilvaniskiams kol reikalas nebus išspręstas. Antra, aš, kaip SLA Prezidentas su kitais fraternalistais kontaktavau Pensilvanijos seimelio džiđžuonų ir mažumos lyderius ir gavau iš jų pažadą, kad įstatymas bus atšauktas. Mano geras ir asmeniškas prietelis atstovas Irviss iš Pitsburgo ypač daug pastangų padėjo seimelyje įstatymą atšaukti.

Netrukus, kovo 16 d. Aistovų Rūmų bilius Nr. 2045, kurį įnešė atstovai Fineman ir Irviss, buvo skubiai pravesas ir tą pačią dieną gubernatorius Shaferis pasirašė tą naują įstatymą, kuris panaikino 6% mokesčius ant apdraudos premijų.

Laimė, kad nei vienas Susivienijimo narys neturėjo mokėti mokesčių per tą savaitę, kada galioja mokesčių įstatymas. Dėkui budriems fraternalistams šįkart nepraėjo toks įstatymas. Tačiau, kas apie ateitį? Juk valstybės įšesko naujų būdų rinkti mokesčius. Mūsų SLA kuopos tai turi budėti ir nžkirsti kelią tokiems įnešimams į valstybių seimelius — legislatūras.

Turiu atkreipti Jūsų dėmesį taip pat į dividendų išmokėjimą, kuris atliktas pasiremiant praeito seimo nutarimu. Šį išmokėjimą buvo pavesta tvarkyti man ir sekretorei.

Pasitarę su aktuaru Mr. R. E. Bruce, paskyrėm atitinkamą sumą iš mūsų praeitų dviejų metų ūdarbio. Tačiau skirstant šią sumą tarp narių, paaiškėjo, jog prisilaukiant kiekvieno nario apdraudos didumo, apdraudos klasės, o taip pat atsižvelgiant į nario išbūtą laiką Susivienijime, tik tie nariai, kurie ilgiau išbuvo Susivienijime, turėjo stambesnes apdraudas gavo kiek didesnius čekius. Kaikurie nariai gautus dividendų čekius paaukojo pasirinktiems fondams. Kaip matysite iš Seimo įnešimų, net siūloma dividendus skirti mūsų

fondams, kurių lėšos gali būti panaudotos labdarin-gjams ir lietavių kultūriniam reikalams.

Mano paties, o taip pat ir visų kitų SLA veikėjų, besirūpinančių mūsų organizacijos sėkmingu veikimu, didžiausias rūpestis buvo visada ir šiandien dar aštriau atsistoja, tai SLA Vajaus reikalai arba naujų narių įrašymas. Jokių būdų negalima pasakyti, kad yra sunku gauti naujų narių. Praktikoje matome, kad tie organizatoriai, kurie sugeba ir turi pakankamai energijos naujų narių gauna net dešimtimis. Visa bėda, kad organizatorių skaičius yra nepakankamas. Kalbėdami apie vajių turime atvirai pasakyti, jog niekas kitas, bet tik mūsų kuopų valdybos ir veikėjai yra atsakingi už vajaus sėkmingumą. Negalima kaltinti nei SLA Centro, nors tai dažnai bandoma daryti, nei Pildomosios Tarybos dėl vajaus nepakankamo gyvumo. Ir SLA Centras ir Pildomoji Taryba gali pagelbėti veikėjams jų kilniam naujų narių įrašymo darbe, nes jie patys juk negali būsimų prospektų pasiekti. Šiuo atžvilgiu mes reikalus pataisytime, jeigu kiekviena veikli kuopa pasirūpins turėti energingą ir sumanų organizatorių ir pasistengs jam pagelbėti, nurodant tinkamus prospektus. Placioji lietavių visuomenė kaip buvo anksčiau, taip lygiai ir šiandien yra mūsų Susivienijimui palanki, dauguma lietavių gerai supranta kaip jiems ir jų seimoms svarbu priklausyti Susivienijimui ir kartu su juo dirbti lietuvišką darbą.

Dabar apie Susivienijimo visuomeninius ir kultūrinus darbus. Aš pats artimai dalyvauju Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT), lankau suvažiavimus, dalyvauju Lietuvių Kongrese Detroite. Kiti Pildomosios Tarybos nariai irgi yra veiklūs svarbesnėse mūsų organizacijose, mūsų laikraštis "Tevynė" jautriai atsiliepia į Alto, o taip pat ir į kitų svarbiųjų organizacijų pagėdavimus, pati Pildomoji Taryba savo suvažiavimuose irgi skiria lėšas lietuviškiems reikalams. Bet mūsų Susivienijimas turi, kaip jūs visi gerai žinot, dar platesnius visuomeninę ir kultūrinę sritį užsimojimus. Yra įsteigta SLA Tautinė Fondacija, jos ize tuo tarpu dar nespėta sutelkti didesnių sumų. Bet SLA Tautinė Fondacija darosi vis labiau populiari ir jai aukos nuolatos plaukia. Čia irgi mūsų kuopos gali daug nulemti. Mes gerai žinome, kad daugelyje kuopų laikomi be judėjimo šimtai, o kartais ir tūkstančiai dolerių. Tiesa, kuopos dažnai aukoja savo noru lietuviškiems reikalams, bet jų aukos visada apsiriboją dešimtimis dolerių. Tokios aukos nesti įspūdingos ir platesnės reikšmės neturi. Jeigu mes pasirūpinsime į SLA Tautinę Fondaciją sutraukti didesnes sumas, tai sugebėsime padaryti žymiai stambesnę įnašą į Amerikos lietavių tautinius darbus.

Mūsų Seimai tarnauja ne tik praeities veiklos apžvalgai, jie taip pat šaukiami dar svarbesniu tikslu: sudaryti planus atečiai. Prieš akis turime visą eilę svarbiųjų darbų. Kai kas jau šiandien mums išryškė-

jo, o dar daugiau reikalų iškels pats gyvenimas. Tik reikia, kad mes būtume pasirengę būti aktyvūs, kad mes sugebėtume laiku ir pakankamai uoliai atsiliepti bręstančioms lietavių viešame gyvenime poreikiams.

Jau seniai mūsų Susivienijimas suprato reikalų turėti namus ar vietas, kur lietuviai, pirmoje eilėje, žinoma SLA nariai galėtų didesniame skaičiuje susirinkti ir bendrauti. Šis reikalas aktualus, ypačingai šiandien ir tuo bus rūpinamasi.

Greta to, ypatingai svarbus ir mūsų Susivienijimo atečiai pats reikšmingiausias klausimas tai jaunimo įjungimas į mūsų eiles. Juk turime tūkstančius gražaus ir veiklaus jaunimo. Žymį dauguma yra palanki Susivienijimui, nes jaučiasi mūsų organizacijos ne siaurą, bet bendrinį pobūdį. Laukiame, kad šio seimo metu jaunimo telkimo reikalais bus padaryta išsamūs sprendimai. Mes turime jaunimo kuopas, bet reikia jas pagyventi, reikia daugiau dirbti jaunimo tarpe ir neabejotinai rezultatus turėsime gerus. Neabejolina čia gali nulemti mūsų veikėjų asmeninė iniciatyva.

SLA PASKOLOS

E. MIKUZICUTE

Metų bėgyje išdininkės žinioje ir priežiūroje yra morganizai, bonai ir bankų sąskaitos. Sekretoriui prirengus išmokėjimo čekius, pagrįstus dokumentais ir patikslintomis sąskaitomis, prezidentas ir išdininkė pasirašo ant čekių, o išdininkė išsiunčia kuopos sekretoriams, nariams ir įrodytiems asmenims. Vėdu detaliskās skaitlines, surištas su išmokėjimais, o bendrās skaitlines su bendrom įplaukom. Prirengiu bonų ir morgičių nuošimčių ir išmokėjimo lakštus. Prirengiu mėnesinius raportus, surištus su bankų skaitlinių išlyginimais (Bank reconciliation reports).

Metų gale prirengiu smulkmeniškų bonų, morgičių ir pinigų bankuose metinius raportus. Šią medžiagą sekretorius vartoja suderinimui su centro sąskaitomis ir prirengimui metinių raportų valstijoms. Atlieku ir kitus darbus, surištus su išdininkės pareigomis.

(Tęsinys 4 psl.)

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS SU KALĖDOMIS IR NAUJAIS METAIS

JOHN IR HELEN JOKUBONIAI

ŽEMAITĖ—

(Atkelta iš 2-ro psl.)

žemaičius ir jų karalienę nubausi.

Ir pasigirdo Žemaitės rūmuose rūstus Perkūno balsas:

— Kadangi tu, žemaičių karalienė, sulaužei duotus pažadus, nesutrukdei savo žmonių nuo kitų kraštų puolimų, žudymų, aukso ir sidabro grobimo net iš šventyklų, tavo valdymas yra pasibaigęs, ir tu pati esi grąžinama į Aukso rūmus, iš kurių buvai išsiųsta pas žemaičius. Tavo sūnus Dungs paguos tave ištėrmime.

— Tavo žemiškieji rūmai bus sunaikinti, kad žemaičiuose nebelyktų jokių pėdsakų apie tai.

— Iš šiaurėje tebesančio kariuomenės nė vienas nebegrįš. Aš suklaidinsiu jos vadų protą, kad jie juos vestų į prazūtį. Neteisingai pagrobtais aukšas neteks jiems, nė jų vaikams.

— Aš suksiu priešus prieš žemaičius iš šiaurės ir vakarų. Daug amžių jie turės stovėti su kardu rankose ir niekuomet neturės paauksuotų stogų. Pasitenkins samanotomis pirkelėmis. Išgirdus tokį pragaištingą dievų sprendimą, Žemaitė surinko pas save visus jos artyme gyvenančius augštus pareigūnus bei karius ir jiems pranešė dievų sprendimą, kad jos buvimo laikas žemėje yra pasibaigęs ir kad ji grįžtanti ten, iš kur ji buvo atėjusi.

Ūmai nusileidęs tamsus debes ir jis ją paėmęs į augštybes. Jos rūmai, kuriuose ji daug metų buvo viešpatavusi, dingę dar tą pačią naktį. Kitą rytą apylinkėje gyvenę žemaičiai pastebėjo jų vietoje platų ežerą. Pagal padavimą jis šiandien vadinamas Platelio ežeru.

Šiaurės kariuomenės vadai per ilgai buvę užimame mieste. Pagaliau jie nutarę grįžti, kad juos pavasario šiluma neužniktų. Keliui sutrumpinti

(Nukelta į 4-tą psl.)

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linki Visiems Chicagos Lietuviams CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJA

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COmmodore 4-2228
South Holland, Illinois

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

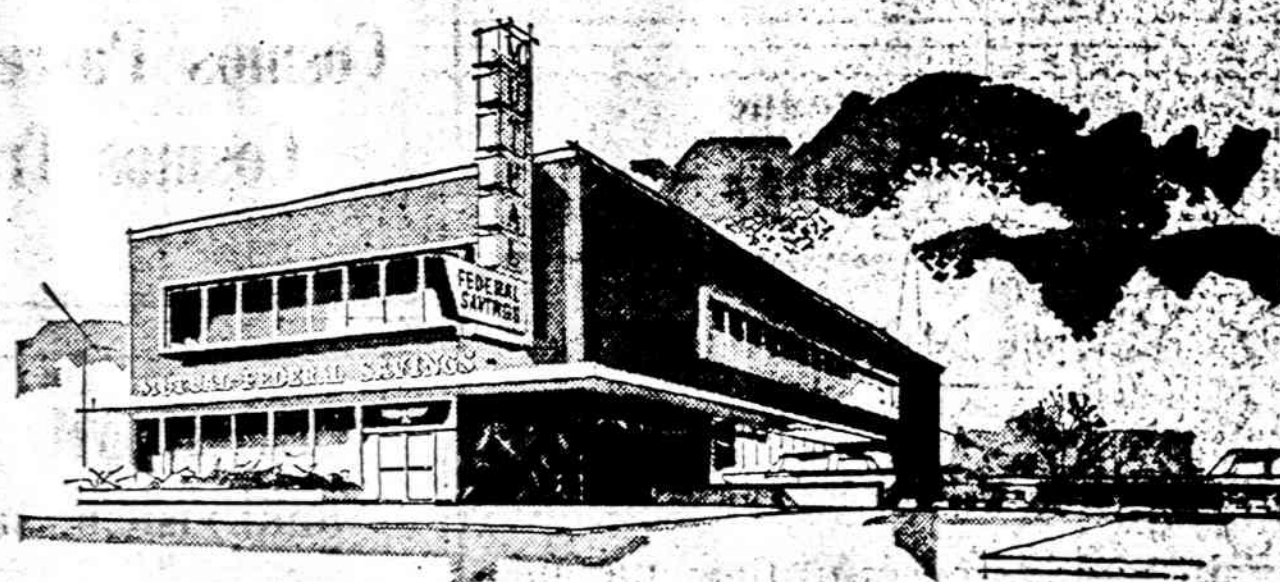
3354 So. Halsted St. Phone YArds 7-1911

G. F. RUDMINAS

3319 So. Lituanica Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ
Turime koplyčias visose miesto dalyse.

SVEIKINAM "NAUJIENŲ" SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU ŠVENTOMIS KALĖDOMIS IR LINKIM VISIEMS NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ IR DAUG LAIMĖS NAUJUOSE METUOSE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

INSURED SAVINGS • HOME LOANS

2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel.: 847-7747

OFFICERS

PETER KAZANAUSKAS
President

CASIMIR G. OKSAS
Exec. Vice-President

WALTER MISEVICH
Vice-President

STEPHANIE SIMONAITIS
Secretary - Treasurer

ANTHONY L. LAPINSKAS
Attorney & Ass. Secy-Treas.

DIRECTORS

PETER KAZANAUSKAS

PETER KRAUJALIS

ANTHONY L. LAPINSKAS

WALTER MISEVICH

CASIMIR G. OKSAS

JOAN K. OKSAS

STEPHANIE SIMONAITIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M. Thursday, 9 A.M. to 8 P.M. Saturday 9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday.

GRETA NAMO DIDELE VIETA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

S. L. A. PASKOLOS

(Atkelta iš 3 psl.)

Stai SLA Morgičių Paskolos ir Išmokėjimai:

1967 m. gruodžio 31 d. paskolų balansas	\$77,965.26
1968 m. gruodžio 31 d. išmokėtos paskolos	
ir pilnai atmokėtos dvi	\$ 8,029.00
1968 m. gruodžio 31 d. paskolų balansas	\$69,936.26
1969 m. gruodžio 31 d. išmokėtos paskolos	\$ 7,346.25
(pilnai atmokėtu nebuvo)	

1969 m. gruodžio 31 d. paskolų balansas	\$62,590.00
---	-------------

Sumokėti Nuosimčiai:

1968 m. nuosimčių išskolėtuota	\$ 3,308.80
1969 m. nuosimčių išskolėtuota	\$ 3,064.52

Viso nuosimčių per du metus \$ 6,383.32

Paskolos paskirose valstijose 1969 m. gruodžio 31 d.:

Valstija	Skaicius	Viso
Indiana	1	\$ 8,600.00
Massachusetts	1	\$ 1,200.00
New York	4	\$21,650.00
Ohio	1	\$14,330.00
Pennsylvania	5	\$16,810.00

Viso (1969 m. gruodžio 31 d.) 12 \$62,590.00

II. BONU RAPORTAS

1968 m. Atmokėti Bonai

Bonai	Atmokėjimo Data	Par Value
Federal Land Bank 4%	1968 m. birž. 6 d.	\$25,000.00
U.S. Treasury 3 1/2 %	1968 m. geg. 5 d.	\$90,000.00

Viso 1968 m. \$115,000.00

1968 m. Nupirkti Bonai

Bonai	Pirkimo Data	Par Value
U. S. Treasury 6%	1968 m. gegužės 5 d.	\$90,000.00
Subrendimo data 1975 m. gegužės 1 d.		
Public Service Electric 1968 m. birželio 20 d.		\$25,000.00
& Gas Co., 1st & Ref. Mtg. 7%		
Subrendimo data 1998 m. birželio 1 d.		
Commonwealth Edison Co. 1968 m. rugs. 26 d.		\$50,000.00
1st Mtg. 6% Ser. 16		
Subrendimo data 1998 m. spalio 1 d.		
Viso 1968 m.		\$165,000.00

1969 m. Atmokėti Bonai

Bonai	Atmokėjimo Data	Par Value
U. S. Treasury 4.00%	1969 m. spalio 1 d.	\$25,000.00
Empire District Elect. Co. 1969 m. kovo 1 d.		\$13,000.00
1st Mtg. 8.50%		

Sum. Mich. Consolidated El. Co. 1969 m. kovo 1 d. 17,000.00

1st Mtg. 3.50%

Tennessee Gas Trans. 3.00% 1969 m. birž. 1 d. 29,000.00

U. S. Treasury Bills 6.70% 1969 m. rugs. 25 d. 50,000.00

plus 3.00 per Girard Trust Banką

Viso \$134,000.00

1969 Nupirkti Bonai

Bonai	Pirkimo Data	Par Value
Bell Tel. Co. of Penn. 1969 m. rugpjūčio 4		\$50,000.00
Debentures 8%		
Subrendimo data: 1009 m. rugsėjo 1 d.		
U. S. Treasury Bills 6.70% 1969 m. rugs. 8 d.		\$50,000.00
plus 3.00 (per Girard Trust)		
Subrendimo data: 1969 m. rugsėjo 25 d.		
U. S. Treasury Bills 7.50% 1969 m. spalio 1 d.		\$25,000.00
Subrendimo data: 1976 m. spalio 1 d.		

Viso \$125,000.00

Bonų Santrauka

Metoi	Par Value	Gauti Nuosimčiai
1968 m. gruodžio 31	\$3,604,000	\$134,322.69
1969 m. gruodžio 31	\$3,595,000	\$136,876.33

Viso \$271,199.02

Visi bonai yra depozituoti Mellon National Bank and Trust Company, Pittsburgh, Pa., ir yra šio banko priežiūroje.

III. CASH RAPORTAS

Cash įplaukų ir Išmokėjimų Santrauka

1967 m. gruodžio 31 d. Cash Balansas	\$118,252.21
1968 m. Visos įplaukos	\$403,789.52
(įskaitant atmokėtus bonus)	
1969 m. Visos įplaukos	\$407,789.88
(įskaitant atmokėtus bonus)	
Viso	\$929,831.61
1968 m. Išmokėjimai	\$419,923.65
(įskaitant investicijų pirkimą ir t. t.)	
1969 m. Išmokėjimai	\$388,888.31
(įskaitant investicijų pirkimą, dividendų mokėjimus ir t. t.)	

Viso išmokėjimų per du metus \$808,811.96

1969 m. gruodžio 31 d., Viso pinigų bankuose

Pinigai Bankuose

Girard Trust Bank, Philadelphia, Pa.	
Pomirtinis Fondas	\$23,390.77
Ligoje Pašalpos Fondas	\$40,884.82

Mišrus Fondas \$24,847.00

Visose einamose sąskaitose \$89,122.59

Petty Cash (SLA Centro priežiūroje) \$ 2,000.00

Pomirtinio Fondo Taupomoji Sąskaita \$ 9,358.91

(Union Natl. Bank. Mahanoy City, Pa.)

Jaunuolių Fondo Taupomoji Sąskaita \$20,538.15

(Western Penn. Natl. Bank, Pittsburgh, Pa.)

1969 m. Viso Pinigų Bankuose \$121,019.65*

Apart išdinkinkės reguliarių darbų, dalyvavau visuose Pild. Tarybos posėdžiuose ir bendrai prisidėjau prie mūsų organizacijos reikalų ir problemų sprendimo. Dalyvauju SLA komisijose, būtent, investicijų ir Tautos reikalų, ir atstovauju SLA Amerikos Lietuvių Taryboje. Atlieku Pild. Tarybos paskirtus darbus pagal savo geriausią išmanymą.

Euphorosine Mikužintė, Iždininkė

SLA IZDAS

Ištyrę organizacijos rekordus ir dokumentus, mes įsitikinome, jog mūsų organizacija kiekvienais metais stiprėja.

Kaip Tamstų daugelis jau žinote, 55-tas Seimas Čikagoje nutarė Susivienijimo nariams mokėti "cash" dividendus. Tas nutarimas buvo implementuotas ir Pildomoji Taryba kartu su SLA aktuaru išdirbo planą mokėti dividendus už 1968 ir 1969 metus, pagal kiekvieną narį, kuris buvo gerame stovyje 1968 m. gruodžio mėn. 31 d. Cash dividendai buvo apskaičiuoti pagal aktuarinius dešnius, ir visi apskaičiavimai buvo raportuoti kiekvienam valstijos apdraudos departamentui. Mums malonu pranešti, kad šis nutarimas buvo įgyvendintas.

1968 m. SLA Pildomoji Taryba pasirinko aktuaru Robert E. Bruce, kurio įstaiga yra Illinois valstijoje. Aktuaras Bruce patyrė, kad Susivienijimo finansinius stovius yra stiprus. R. Bruce patarus, Susivienijimas įvedė sumodernintą fondų sistemą. Tai nereiškia, kad Pildomoji Taryba galėsianti saugliauti, nes Valstijų apdraudos departamentai griežtai prižiūri dispozicijas.

Aktuaras pastebėjo, kad įstatuose dar yra senos atsakomybės sistemos likučiai, kurie laikui bėgant kliudytų darniai raštvedybai, ir kad reikėtų sumoderninti įstatus. 55-tas Seimas priėmė rezoliuciją, kuri suteikė Pildomajai Tarybai įgaliojimą pakeisti įstatus ir buvo sąskaitose įvestas vadinamas "Consolidated Fund Accounting".

Šiame raporte mes dar pranešime apie senoviškus fondus, bet faktinai šiais laikais šitie fondai yra sujungti pomirtinių fondų arba mišriame fonde. (pastarąjį fondą aktuaras pavadino fraternaliniu fondu).

SLA FONDŲ STOVIS 1968 IR 1969 METAIS

1. PAJAMOS, iš visų šaltinių kurie sąskaitose, pav.: Duoklės, normos, perkėlimai, nuosimčiai, morgičių atmokėjimas, sertifikatu paskolų atmokėjimas, aukos, administracija, atmokėtos studentų paskolos ir atmokėti bonai ir t. t., iš viso buvo:

1968 m.	\$402,652.92
1969 m.	\$409,021.46

2. ISLAIDOS:

Pomirtinės (suaugusių ir jaunuolių)

1968 m.	\$142,479.00
1969 m.	\$115,427.93

Ligos pašalpos

1968 m.	\$ 15,692.28
1969 m.	\$ 13,267.24

Taupomoji Apdrauda

1968 m.	\$ 13,750.00
1969 m.	\$ 22,250.00

Atsauta Apdrauda

1968 m.	\$ 17,999.94
1969 m.	\$ 19,643.31

Atlyginimas Organizatoriams

1968 m.	\$ 2,955.91
1969 m.	\$ 2,585.32

SLA Nuosavybės

1968 m.	\$ 14,378.25
1969 m.	\$ 7,637.52

Atlyginimai daktarams kvotėjams

1968 m.	\$ 578.50
1969 m.	\$ 692.50

SLA Pild. Tarybai ir Komisijoms

1968 m.	\$ 6,962.45
1969 m.	\$ 8,665.97

Tėvynės išlaidos

1968 m.	\$ 8,915.63
1969 m.	\$ 10,184.71

Algos

1968 m.	\$ 43,658.76
1969 m.	\$ 51,647.95

Sugrąžinti mokesčiai

1968 m.	\$ 1,630.01
---------	-------------

(Tęsinys 5 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkime mūsų klientams ir draugams

MARQUETTE FOODS DELICATESSEN

VIKTORAS IR EUGENIJA BACINSKAI

2943 W. 71st Street
Tel. WA 5-1661

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų gausiems savo pažįstamiems ir bendradarbiams linki

GEORGE J. JONIKAS
ir JOHN A. JONIKAS

7058 So. Fairfield Ave. RE 7-0017

ŽEMAITĖ

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Jie vykę per didelį užsalusį ežerą. Perkūnas, tai sužinojęs, liepęs šilūms vėjams pūsti ir saulei šildyti, jog ledas greitai tiek ištirps, jog jis nebelaikys vežimų, nei arklių, nei kareivių. Visi jie ten nuskenė kartu su aukšu, sidabru ir pagrobtu turtu. Nė vienas nebelikęs gyvas, kad galėtų šią liūdną žinią žemaitijon parnešti.

Žemaičiai dar ilgai laukę, kad grįžtų jų karalienė Žemaitė, atstatytų puikiuosius rūmus ir viešpatautų senoje šlovėje. Jų viltims neišsipildžius, daugelis pradėjo galvoti, kad Žemaitė nebuvusi jų prosenėlė, bet gudri burtininkė, kuri save pasivadinus žemaičių karaliene.

Po to žemaičiai pradėjo dar mažiau laikytis jos pamokymų ir nurodymų. Žemaitės laikais viešpatavusioji dorybė žlugusi ir nuo žemaičių pasitraukusi Laima, kuri juos saugojo nuo įvairių nelaimių. Laimos vietoje žemaičius pradėjusi lankyti Giltinė su savo nelemtomis dukromis. Bet žemaičiai ne norėję tikėti, kad Laima visiems laikams nuo jų nusikreipusi ir vylėsi, kad ateisias laikas, kad karalienė Žemaitė su savo kareiviais prisikels iš užkerėto ežero ir išlaisvins žemaičių šalį.

• Nesensta tos moterys, kurios tam neturi laiko. (Pat Nixon)

• Ar žinote, kokios žingeidžios yra moterys? Tokios pat kaip ir vyrai. (Oscar Wilde)

• Teodoras Rooseveltas perleido spaudos atstovams Baltuosiose Rūmuose vieną kambarį. Aš jiems dar pridėjau madymosi baseiną. Vandens ten nėra, bet yra tramplynas nušokinams. (R. Nixon)

KAVOS VARTOJIMO PAVOJAI

Užsienio spauda praneša: viena moteris kreipėsi į gydytoją, nusiskųsdama tuo, jog dažnai persišaldė, negali miegoti, pasidare labai nervinga. Pasirodė, kad ji kasdien išgerdavo po 15-18 puodelių kavos. Dr. H. Reimano nuomone, kiekviename kavos puodelyje yra apie 1/10 g.

kofeino. Tuo tarpu 1 g. kofeino gali sukelti drebulį, vėmimą ir viduriavimą, o 10 g. dozė gali būti mirtina.

Tokių būdu pacientė, kuri dirbo padavėja restorane, priimdavo kasdien didelę dozę kofeino. Jos laimei, kofeinas į organizmą patekdavo ne iš karto.

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

MIAMI LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

3655 NORTH WEST 34 ST.

MIAMI, FLORIDA

Sveikina visus lietuvius ir linki sulaukti sveikiems Šv. Kalėdams ir Naujais Metus

VALDYBA IR DIREKTORIAI

ERŽVILKO DRAUGISKAS KLUBAS

VALDYBA IR NARIAI

LINKI

VISIEMS DRAUGAMS IR REMEJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKIME

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS

IR PAŽĪSTAMIEMS

PETKUS ir SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street — Tel.: GR 6-2345

CICERO

1410 So. 50th Ave. — Tel.: TO 3-2108

GARSINKITES NAUJIENOSE

SKAITYKITE NAUJIENAS

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL., — WEDNES, DECEMBER 23, 1970

S. L. A. IZDAS

(Atkelta iš 4-to psl.)

1969 m.	\$ 2,430.65
1968 m.	\$ 40,858.58
1969 m.	\$ 39,516.87
1968 m.	\$ 3,937.63
1969 m.	\$ 1,948.96
1968 m.	\$ 547.67
1969 m.	\$ 483.08
1968 m.	\$ 4,107.74
1969 m.	\$ 5,664.14

1968 m. Seimas Chicagoje	\$ 9,757.35
1968 m. Moksleivių Paskolos	\$ 300.00
1969 m.	\$ 250.00
1968 m. Paskolos ant Certifikatų	\$ 445.00
1969 m.	\$ 2,400.00
1968 m. Public Service & Gas Company	\$ 25,474.75
Commonwealth Edison Company of Pa.	\$ 50,604.00
1969 m. Bell Telephone Co. of Pa.	\$ 50,604.00
1968 m. Public Service & Gas Company	\$ 25,474.75
Commonwealth Edison Company of Pa.	\$ 50,604.00
1969 m. Bell Telephone Co. of Pa.	\$ 50,604.00

1968 m.	\$ 3,574,501.00	\$ 3,565,110.84
1969 m.	\$ 278,804.21	\$ 278,768.52
1968 m.	\$ 2,985.47	\$ 13,826.06
1969 m.	\$ 19,740.05	\$ 20,588.15
1968 m.	\$ 28,779.82	\$ 29,897.06

1968 m.	\$ 2,671.74	\$ 23,249.77
1969 m.	\$ 27,841.75	\$ 40,884.82
1968 m.	\$ 7,361.32	\$ 19,893.95
1969 m.	\$ 13,069.00	\$ 24,817.00
1968 m.	\$ 3,500.00	\$ 2,000.00
1969 m.	\$ 701.95	\$ 102,118.08
1968 m.	\$ 20,000.00	\$ 18,500.00
1969 m.	\$ 358,500.00	\$ 358,500.00

Išstvermingasis Lietuvos Miškų Briedis

Kada tai senai, senai ne tik prieš Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstutio ir vaidilutės Birutės vedybas, ne tik prieš viešpatavimą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino, bet dar anksčiau prieš gimimą Lietuvos karaliaus Mindaugo. Tada, kada dar Perkūnas dievaitis, dauždamasis dangaus erdvėse, saugojo laisvę ir garbę Lietuvos. Tada, kada Lietuvos dainiai sėmėsi savo kompozicijos iš dausių vėjelio ir melodingumą iš paukščių, miškų giesminių. Tada, kada Lietuvos upė ir ežeruose knibždėjo žuvų ir vandens paukščių, giriose įvairiausių žvėrių ir žvėrelių.

Tada, kada Lietuvos miškai kvėpėjo medum ir sakais, ir tada, kada kanklininkų, vaidilų ir žynių kanklių muzika migdė vaikeliu ir išvargusius Lietuvos žmonelius vakarais, o ankstus paukščių klegės žadino ryttais, kad stoti darban. Tada dartinis Birutės kalnas Palangoje, gal būt, dar nesivadino šito vardu ir Palanga, gal būt, vadinosi kaip kitaip, negu dabar. Tada Lietuvos šventųjų miškų platybėse, tarp kitų daugybės miškų gyventojų — žvėrių, gyveno labai išstvermingos padarės gražiaragių briedžių kaimėnė.

Vieną Gruodžio mėnesio naktį, susirinkusi ant dabartinio Birutės kalno, briedžių kaimėnė gėrėsi dangaus žvaigždėtumu, Baltijos jūros platumu ir šviežio sniego baltumu, kuris uždengė visą, prieš tai buvusį, žolėdžių maištą.

Kartu su džiaugsmu prisiminė praėjusios vasaros malonumus: žaliųjų lankų sultingą žolę, krikštulinį šaltinėlį vandeni, šilto saulės spindulius, malonų gaivinančių karštos vasaros lietuvių, romantiškas mėnėsienas, Seimos auginimo proceduras... ir daug kitų malonumų. Tikėdamiesi sulaukti kitos tokios, o gal būt dar malonesnės, vasaros. Jau rengėsi ilgos Gruodžio mėnesio nakties miegui.

Staiga dangaus skliautas nušvito, ir angelas iš aukštybių nusileido tarp briedžių, ir pranešė linksma naujieną, kad Kūdikėlis Jėzus, Dievo Sūnus, gimė Marijai Betliejuje.

Jis atnešė meilę tarp priešių, susipratimą tarp nesupratinčių, draugystę tarp tautų, džiaugsmą tarp nuliūdusių, dvasinę pagundą tarp beturčių, santaiką tarp visos kūrybos, ramybę ir gerą valią Žemėje. Betliejus yra toli nuo Lietuvos. Negalėdami jį pamatyti ir pasveikinti asmeniškai, tad pagerbkit jį čia pat Lietuvos miškuose, kaip kad iki šiolei garbinote dievaitį Perkūną. Tada angelas suplasnojo sparnais, kad net aukso dulkės debesėliais pasipylė iš jų ir nuplasnojo, nuskambėjo, pranešti ir kitiems visame pasaulyje esantiems gyvuliams ir žmonėms.

Kada angelas apleido briedžių kaimėnę, tada briedžiai tik ir kalbėjo apie tą gerą naujieną, kad nuo dabar visų tautų žmonės, žvėrys, gyvuliai, paukščiai, žuvis, kirminai ir šlužai gyvens meilėje, santaikoje, nežudant ir neskriaudžiant, bet dar padedant vieni kitiems. Vienas iš jų, pats gražiausias, pats stipriausias, kokių trejų metų briedis, su didingais ragais, it karūna, ant galvos ir kaip šilkas blizgančiais plaukais, įžengęs į kitų briedžių tarpą, užklausė: "Kas žinote, kur randasi Beliejaus miestelis? — kur gimė Kūdikėlis Jėzus. Aš pats norėčiau asmeniškai nuvykti ir nuo mūsų visų jį pasveikinti". Tik vienas senas, senas labai šakotais ir iš senumo net apsamanojusiais ragais žilagalvis griedis žinojo, kur yra Beliejaus miestelis.

— Tas yra labai, labai toli, — senelis briedis purtindamas galvą, išpėjo didingai nusiteikusi, pilną ambicijos jaunuoli briedį: "Tu niekad negalėsi prikeliauti iki Beliejaus. Pirmiausia tu turėtum perplaukti Baltijos jūrą. Po to platybės ir leduotų ir neleduotų vandenynų, tūkstančius kilometrų turėtum bėgti ledynais ir plaukti vandenynais. Ties ledynais ir šturmantieji vandenynai iki juos perbėgtum ir perplauktum, tau užimtų labai daug laiko. Ir nuo ledų ir nuo šturmingų bangų, ir nuo kitų pergyvenimų tavo gražusis kailis apsiluptų, tavo

gražūs plaukai nudiltų ir kažin, ar tau beliktų kiek nors jėgų toliau keliauti. O ir grįžt jau neliks nei jėgų, nei noro. Tai dar ne viskas, — tęsė senelis briedis, — dar tavęs lauktų platus ir tankus džiunglynai, bei miškai, per kuriuos paukščiai sunku praskristi. Tu besiskindamas kelią Beliejaus link, galėtum išsibadyti žaviasias akis ir nusilaužyti savo gražuosius ragus, kurie it karūna, dabar puošia tavę. Tai dar ne viskas: po to tau kelią pastotų, debesies remiančių, uolinių kalnų virtinės. Tau belipant visiškai baigumusi ir tavo stiprios kanopos nudiltų iki mėsy. Ir tai dar ne viskas: už tų uolinių kalnų tau kelią pastotų, akimis neapmata karšto smėlio dykuma. Keliaudamas per dykumą nudegtum ir taip jau savo žaizdotas kojas.

Ir be lašelio vandens, ir be stiebelio žolės, ar kito maisto, — greičiausiai dykumos vėjas sudainuos tau paskutinę dainą, o dykumų karštas smėlis supiltų tau kapą. Nes juk dykuma yra tokia didelė, kaip vandenynas ir dar prie to karšta. — Kalbėjo gąsdinančiai, bet nuoširdžiai tėviškas senelis briedis.

— Ne, ne, mano puikusias vyre, tu turi pamiršti tą mintį, visai išmesti iš galvos. Tai nei tau, nei kitam Lietuvos miškų briedžiui nukeliauti iki Beliejaus. Palik čia su mumis, su giminačiais ir draugais. Džiaugkimės visi kartu čia pat ta linksma — gera naujiena. Bet nbandyk gyventi svajonėmis, keliauti į Beliejų pamatyti ir pasveikinti Kūdikėlį Jėzų.

Jaunasis briedis išdirdžiai pakėlęs galvą, it karūną, gražiais šakotais ragais, į aukštį, ne žodžio netaręs, nuoširdžiai ir pagarbiai klausėsi žilagalvio senelio briedžio kalbos. Kiek pasvarstęs, žengė kelis žingsnius pirmyn, senelio briedžio link. Matyt, jo jaunas ambicingas protas prieštaraujančiai galvojo. Kiek patylėjęs, pakėlė savo gražiaragę galvą dar aukščiau ir žiūrėdamas drąsiai senajam briedžiui į akis, tarė: — Baltijos jūra negąsdina manęs. Juk Kuršių marios perplaukiau šimtus kartų. Tankūs miškai? — tik juokas... Nuo savo Pabalčio gimtinės iki Panerių miškų nubėgti man užima tik pusę dienos. Tą bėjo gąsdinančiai, bet nuoširdžiai tėviškas senelis briedis.

pasakyt. Kitus vandenynus, aš žinau, kad ir sunkiau, bet visgi nugalėsiu. Kur reiks, bėgsiu, kur reiks — plauksiu, bet nugalėsiu ten, kur Kūdikėlis Jėzus gimė. Jeigu tankių džiunglių miškų medžiai nulažytų mano ragus, tas niekis, mano ragai vėl ataugės. Jeigu mano kaimėnės suskeldės nuo aštrių u-

ų, belipant per kalnus, tas irgi niekis. Perlipęs kelias dienas, asilsėsiu, pasiganysiu ir vėl išsiu, ir stiprus, ir sveikas. Žinokit, kad aš esu jaunas, galingas, mano kanopos atauga greit. Dėkumoms! — tik juokas... Aš perlipėsiu nakties laiką, tai manęs saulė nekepins. Manopos suskeldės nuo aštrių u-

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki visiems dabartiniams ir būsimiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams

JOSEPHINE MILERIUTĖ

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS IZDO GLOBĖJA

CHICAGO, ILLINOIS

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas

LINKI

VISOMS NARĖMS, RĖMEJAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

LINKSMŲ KALEDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Gerų Kalėdų švenčių ir nuotaikingų Naujų Metų linkime šauliams, draugams ir geros valios lietuviams

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ KUOPA

Pageidautume, kad ateinančiais metais sumažėtų mus skiriančieji maži, dažiūniai asmeniškos ambicijos dalykėliai, bet būtų sukauptos kiekvieno geros valios lietuvi visos pastangos didiam ir vieningam Lietuvos išlaisvinimo darbui. Tikslai vieningas, gerai organizuotas bendras darbas bus naudingas pavergtai mūsų tautai.

MARIJA ir ANTANAS RUDIS su Seina
LITHUANIAN RADIO FORUM

SU ŠVENTOMIS KALEDOMIS VISUS SVEIKINA IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS LINKI

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE

Valdyba ir Nariai

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

visiems skaitytojams linki

MONTY LIQUOR SHOP

8550 So. PULASKI

TEL.: 582-8550

Kad šventės būtų linksmesnės, pas mus galite gauti pačiomis žemiausiomis (cut rate) kainomis ne tik įvairiausių Amerikos gaminių, bet ir užsienio. Turime geros degtinės, likerų, konjakų, vermių, vyno ir įvairaus alaus. Pabandykite! Esame tikri, kad nesigailėsite!

LINKSMŲ SV. KALEDŲ ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKIME SAVO TAUTIECIAMS

ISTVERMINGASIS ..

(Atkelta iš 5-to psl.)

kanopos nuo karšto smėlio ne-
nudegs ir nei troškuls, nei al-
kis manęs nekankins. O aš bėg-
siu greičiau už audrą. Ne, gar-
bingasis seneli, briedi. Tu esi
tėviškas, geras, nuoširdus, ma-
nės besigailys. Deja, aš savo
nusistatymo nekeisiu. Aš tu-
riu keliauti į Betliejų ir pama-
tyti Kūdikėlį Jėzų. Tada pa-
sukęs galvą link savo giminai-
čių ir draugų, užklausk, ar ku-
ris iš jų nenorėtų keliauti kar-
tu su juo. Bet visi jo draugai
ir giminaičiai papurtė galvas ir
šalis ir be žodžių davė suprasti,
"ne". Tada jis pradėjo atsisvei-
kinti, kiekvienam linktelėdamas

savo gražiaragę galvą ir nieko
nelaukęs pradėjo kelią Bet-
liejaus link.

Baltijos jūrą perplaukė, bet
užėmė gana daug laiko, o ne taip
greit, kaip briedis iškeliaudamas
iš Lietuvos galvojo.

Vandenynas buvo dar plates-
nis ir briedžiui užėmė dar dau-
giau laiko. Briedis buvo labai
išvargęs ir išalkęs. Pasiekęs
antrą vandenyno kraštą, jis tu-
rėjo labai ilgai ganytis ir išė-
tis, kad įgautų jėgų tolimesnei
kelionei. Saulė švietė ir šildė ma-
loniai. Sultingos žodės ir gai-
vaus šaltinio vandens rado už-
tektinai. Iki jis prikeliovo tan-
kiąsias girias, bei džiunglynus,
jau briedis buvo pilnai sustiprė-
jęs ir prieš tai, jo nudilę plaukai

ataugo ir blizgėjo kaip ir pir-
miau.

Girios buvo plačios ir tankios.
Briedis, skindamasis sau kelią
pirmyn, nusilaužė savo gražio-
sius ragus taip, kad kraujas
čiurkšlėmis tekėjo žemyn per
kaklą, užliedamas jo, kada tai
buvusias, žvalias akis. Jo oda
susibraizė į šakas ir spyglius.
Jo plaukai nudilo. Kada brie-
dis perkeliavo girią, vėl buvo
labai išvargęs ir turėjo ilgai
ilsėtis, kad galėtų tęsti kelią
Betliejaus link. Už plačių gir-
ių jam kelią pastojė kalnai, ku-
rie buvo iki debesų ir uolų at-
plaišos buvo aštrios. Tas jam
paėmė daug laiko iki briedis
perlipo į antrą pusę kalnų. Nors
nuo tos kelionės neliko ne žen-
klų, kad kada nors buvo kietis jo
kanopų nagai. Už kalnų brie-
dis pamatė, kaip okeanas didu-
mo, balto karšto smėlio dykumą.

Prieš pradėdamas kelią per
dykumą, briedis ilgai ganėsi
kalnų papėdėje ir gydėsi savo
kanopas, kad atgautų šiek tiek
jėgų pereiti dykumą. Dykuma
buvo sausa ir nyki. Briedis bė-
go kaip ir kiek galėjo, bet troš-
kulys privertė jį ieškoti vandens.
Tas užimdavo jam daug laiko
ir išsiekvodavo jėgos. Užtat
po to briedis turėdavo ilsėtis,
kad galėtų tęsti kelią toliau.

Vieną rytą briedis pastebėjo
miestelį, o keliu einantį gyvu-
lį. Briedis užklausk: — Nepa-
žįstamas, drauguži, kas tas per
miestelis?

— Tai yra Betliejaus mieste-
lis, — atsakė nepažįstamas.

— Aš esu iš labai toli, net iš
Lietuvos atkeliavau tikslu pa-
matyti Kūdikėlį Jėzų. — Gyvu-
lys, kuris buvo pusiau panašus į
arklį, pusiau į karvę, bet be ra-
gų, (tai būta asilo, vėliau brie-
dis sužinojo). Juokėsi, juokėsi
net galvą kratydamas į šalis ir
ilgomis ausimis klepsėdamas į
visas puses. Pro juokus pasakė:
— Tu, broli, daug metų pavė-
lavai, jau Jo čia nėra. — Tuo
tarpu briedis pamatė kitą, labai
rimtos išvaizdos, atkeliaujant
gyvulį, kurio giminės narius,
briedis buvo matęs keliaujant
per dykumą. Briedis sužinojo,
kad šis gyvulys vadinosi kupra-
nugaris.

Kupranugaris, briedžio už-
klaustas, atsakė: — Tvirtelis
— prakitėlė štai ten, kur Kū-
dikėlis Jėzus gimė. Tą naktį ma-
no tėvas karalių nešė Jį pasvei-
kinti. Mano tėvas matė žvaigž-
dę, atvedusią juos į prakitėlę.
Mano tėvas matė tą Dieo Sūnaus
gimimo stebuklą. Ir piemenė-
liai, ir gyvulėliai, ir prasčiokė-
liai, ir karaliai bėgo, skubėjo Kū-
dikėlį sveikinti, Jam pagarbą iš-
reikšti.

Vėliau Jis užaugo puikus, gra-
žus vyras. Žmonės mokė, stebuk-
lus darė: iš nepagydomų ligų
— pagydė ir iš numirusių pri-
kėlė. O! daug, daug gero pada-
rė... Ir jau Jo čia nėra — dan-
guje pas Tėvą. Gaila tavo ke-
lionės, — liūdnei žiūrėdamas į
briedį, kupranugaris pridėjo, —
Bet visi geri darbai reikalauja
pasišventimo.

Atsisveikinęs naujus draugus,
kupranugarį ir asilą, liūdnei nu-
leides galvą, pradėjo kelią na-
mų link. Briedžiui grįžtant at-
gal, dykuma atrodė daug plates-
nė ir smėlis daug karštesnis, ne-
gu atkeliaujant prieš tai. Nors
dabar briedis žinojo, kur rasti
vandens, bet visvien jam šį kar-
tą užėmė daug daugiau laiko iki
jis perėjo dykumą. Uoloti kalnai
atrodė daug statesni ir aukštes-
ni, o plyšiai uolose daug gilesni
ir atplaišos daug aštresnės. Brie-
dis turėjo ilgai ilsėtis kalnų pa-
pėdėje iki jis išdrįso pradėti lip-
ti į kalnus. Briedis žinojo, kad
jam ši kelionė užims visą gyve-

nimą. Jis nieko daugiau savam
gyvenime negeidė ir nenorėjo
nesvajojo, — tik kaip sugrįžti
į savo gimtuosius Lietuvos miš-
kus. Dar kartą pasiganyti Lietu-
vos žaliuose lankose, atsigerti ty-
raus šaltinio vandenėlio. Dar
kartą pažvelgti į Kuršių marias,
kurias jis jaunystės dienomis,
taip lengvai perplaukdavo. Šitų
gražių minčių vedamas, sukaupęs
briedis visas savo jėgas, stūmė-
si vis arčiau ir arčiau gimtinės
— Lietuvos. Galų gale, po la-
bai ilgo laiko, vos bevilkdamas
kojas ir svyrudamas į šalis,
briedis pasiekė Baltijos jūros
krantą. Jau visiškai išsėmto
jėgomis toliau eiti negalėjo ir be-
jėgiškai susmuko ant Baltijos
jūros kranto. Briedžiui labai,
labai širdį skaudėjo, kad vos
antroje pusėje šitos jūros ran-
dasi jo gimtinė — tėvynė Lietu-
va, jo artimieji, giminės. O,
kaip būtų gera užmerkti akis
tarp savųjų ir priglauti savo
galvą Lietuvos žemėlėje, o ne
čia, kur viskas taip svetima, ne-
jauku.

— Kaip skaudu, — dū savo
briedis, — nei Kūdikėlio Jėzaus
nemačiau ir Tėvynę praradau.

Briedis jau neatrodė panašus
į briedį. Jis gulėjo bejėgis, vos
bealsuodamas antroje pusėje
Baltijos jūros. Jo kaulai gali-
ma būtų suskaityti per odą,
toks buvo liesas. Jo galva padė-
ta ant šaltos žemės ir jo visas
kūnas buvo skaudamas, nuo
šviežių ir senų žaizdų. Vietoje
jo, kada tai gražių ragų, buvo
tik ženklai nulaizytų gyvulių,
ant kurių matėsi sudžiūvęs, su-
krekęs kraujas. Jo kada tai
buves puikus kailis, su kaip šil-
kas blizganciais plaukais, dabar
buvo apšėpęs, apsilupęs, su dau-
gybe randų. Jo kanopos, kada
tai buvę tūnogo kietumo, nudi-
lo ir suskeldėjo, vietoje jų, tik
atplaišos. Jo, kada tai žvalios,
it dvi žvaigždutės, akys, su dau-
gybe vilčių, dabar nuliūdusios,
apsiašarėjusios, norėjo užsimer-
kti amžinai.

Jis jau neturėjo jokių vilčių,
kad jo jėgos galėtų jį perpluk-
dyti į antrą pusę Baltijos jūros.
— O, kaip būtų gera, kad galė-
čiau nors pažvelgti į tą pusę, kur
mano širdis trokšta būti. Gal
paskutinį kartą, nes jaučiu, kad
mano jėgos apleidžia visiškai.

Briedis sunkiai atvėrė akis.
Norėjo pažvelgti į Baltijos jūrą,
Lietuvos link. Taip jam besi-
sielįdant, briedis pajuto, kad jo
akys atsimerkė be sunkumo.
Atmerkęs akis, staiga pamatė
prieš save gražią angą, be-

stovintį ir besišypsantį jam, ku-
ris prabilo pačiu gražiausiu, ma-
loniausiu angelišku balsu, kad
nuo to švelnaus angelo balso per
briedžio kūną net kažkoks kute-
nantis šūrupulys prabėgo.

— Kelk, Istvermingasis Lie-
tuvos Miškų Briedi, kelk, kilnu-
sis gyvuliuke. Neprarask vilčių.
O Kūdikėlis Jėzus laimins tave.
Kelk, čia ne tavo Tėvynė, čia
ne tavo šventieji miškai, čia ne
tavo mėlynųjų ežerų kraštas,
čia ne tavo nuodainių aidintieji
laukai, čia ne tavo gėrąsirdžiai
žmonės. Čia ne tavo piliakalnių
kraštas, ant kurių rusena protė-
vių širdžių aukurai ir šventosios
aukos. Kelk, pasiraivyk, pasi-
temk ir šok į Baltijos jūrą. Pa-
matysi, kaip netrukus būsi gim-
tojoj Lietuvoj, tarp savųjų.
— Angele, tu iš manęs juokiesi,

(Nukelta į 7 psl.)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų
Metų linki visiems savo klientams,
draugams ir pažįstamiems

ECONOMY MEAT MARKET

GENOVAITE ir ALEXAS BARADAI

3210 So. Halsted St.

Tel. CA 5-4995

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems savo klientams ir draugams

BALTIC BAKERY

JUOZAS ANKUS

4627 So. Hermitage Ave. Tel. LA 3-1510

ir antra krautuvė

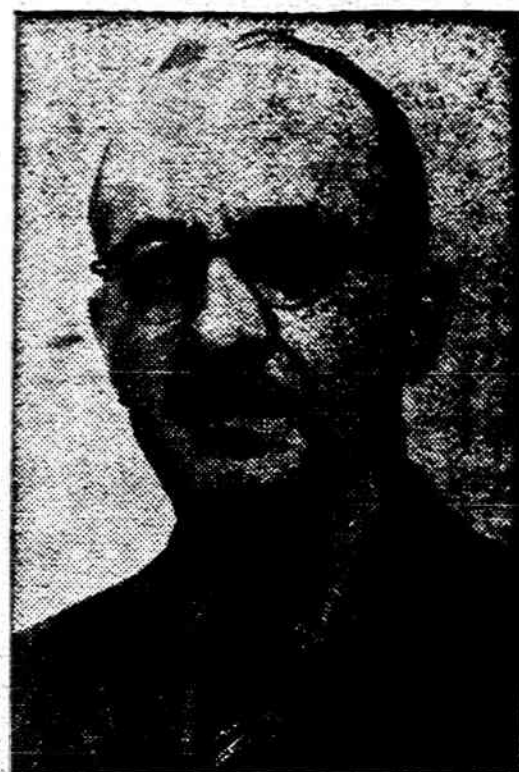
2616 W. 69 St.

Tel. 737-6784

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki taupytojams ir visiems Chicagos
ir jos apylinkių lietuviams

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Direktoriai ir Valdyba

B. R. PIETKIEWICZ, Prezidentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

47 and Rockwell Street. Tel. LA 3-1083

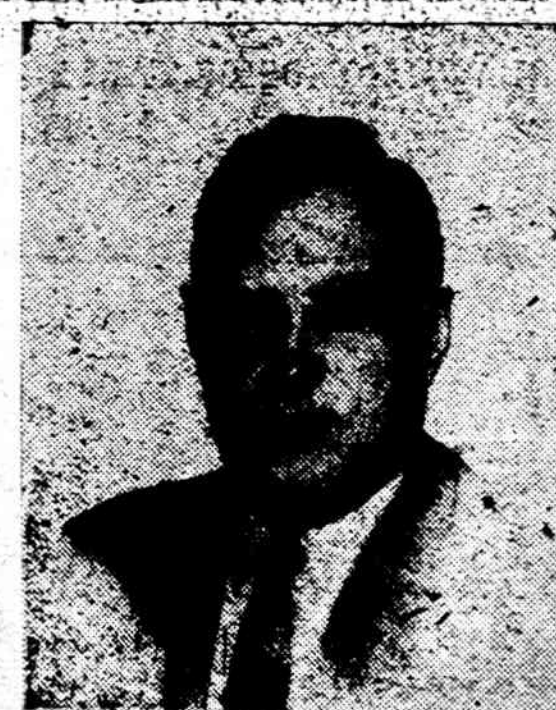
JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS

IR
KULTŪROS KLUBAS

LINKI LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1971
METŲ NAUJENOMS, VISIEMS NARIAMS IR
DRAUGAMS

JULIA SACAUSKAS — Pirmininkė
HELEN VENGELIAUSKAS — Vicepirmininkė
ANTOINETTE KALYS — Nutarimų raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS — Finansų raštininkė
VALERIJA SAMUOLIS — Išdininkė
ANNA KLIMAS — Kontrolės raštininkė
A. JUSAS — korespondentas

LINKSMŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ BEI SĖKMINGŲ
1971 METŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BICIULIAMS,
PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS
LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL.

YArds 7-1911

ISTVERMINGASIS

(Atkelta iš 6-to psl.)

prašeko briedis nepasitikėdamas savimi, kad galės bent keletą žodžių ištarti. — Jis jau galvos negaliu pakelti. Aš tingiu net akis atmerkti. Jau mano akys ne šita, bet kita pasauli mato. Jos nori užmigti ant žemės miegu. Tu tik juokauji, angelai, sakysdamas man perplaukti Baltijos jūrą. Buvo laikai, tas man nebuvė sunku, bet dabar viskas pabaiga.

— Aš nejuokauju, Istvermingasis Lietuvos Miškų Briedis. Dar meiliau ir dar nuosirdiau kalbėjo angelas. — Aš atvykau iš

savo, bet Kūdikelio Jėzaus vardu. Jis iš daugybės aukštybių viską stebėjo ir tavo visą kelionę vargę matė. Matė, kaip tu pašventei visą savo gyvenimą sunkioje kelionėje, vien tik pamatyti Jėzų, Betliejaus Kūdikelį. Todėl Jis mane siuntė tave nuraminti, paguosti ir pasakyti, kad ta tavo kelionė be atpildo nesibaigs. Jis mane siuntė tau padėti, pasiekti tavo gimtinės Lietuvos gražiuosius miškus. Kelk, pabandyk.

Briedies pusiau užmerkjomis akimis bandė pakelti galvą. Jo nusteblimui, galva pakėlė lengvai. Atmerkė akis ir nustebo, kad jam akys prašvito jaunat-

ve, pasaulis atrodė ir gražus, ir malonus, kaip seniau. Pabandė ištiesti koją ir antrą. Staiga jis atsislojo ir pajuto savame kūne pilnas energijos ir jaunatviškų jėgų, kaip dar niekada.

Baltijos jūros vandenynėje pamatė savo paveikslą ir nustebo, jis buvo gražiuolis briedis, kaip kad jo jaunystės dienomis, prieš iškeliavimą iš Lietuvos.

Pasimuištyk gerai ir plauk per Baltiją, o aš tavęs ten lauksiu. — pasakė angelas, ir su pačia gražiausia angeliška šypseną patenkintas briedžio grįžimais jėgomis, išnyko.

Istvermingasis briedis pasispaždė, pasimuišė ir kaip šoko į Baltijos jūrą, tai bemačiant jau buvo įpusėjęs Baltiją. Kaip patempė dar savo jėgas, tai pasijuto, kad Palangos-Lietuvos žemės krantas jau čia pat. Išlipęs ant kranto, pasipurtė, pakratė savo puošnią, šakotais ragais galvą, su nuostabią energiją, džiaugsmu degančia širdimi skubėjo į dabartinį Birutės kalną, nuo kurio kada tai labai senai, senai atsiseivėjęs savo kaime, išvyko tolimon kelionėn Kūdikelio Jėzaus pamatyt.

Tai būta tos pačios Gruodžio mėnesio nakties, kaip ir kada tai, kada briedis apleido savo gimtinę. Ir dabar, kaip ir tada, gražiaragių briedžių kaimenė susirinkusi ant dabartinio Birutės kalno, kalbėjosi, tarėsi, gyveno prisiminimais tarp kurių ir legendarinį angelą su gera naujiena, ir aną ambicingąjį, gražuolį briedį, kuris iškeliavo tolimon Betliejaus kelionėn ir negrįžo.

— O gal jis jau senai iškeliavo į dausas — gyvuliukų dangaus karalystę, kaip kad jau ne vienas smarkuolis ten iškeliavo, — pasakė vienas iš senesniųjų. Tuo momentu angelas iš aukštybių nusileido tarp briedžių ir tarė, — Netiesa, kad jis negrįžo. Jis atneša jums didelę garbę visiems Lietuvos Miškų Briedžiams. Jis pašventė visą savo gyvenimą ir vien tik dėlto, kad pamatytų ir pasveikintų Kūdikelį Betliejuje. Dabar jis štai... žiūrėkit... — Angelo kalba nutrūko, nes briedis čia pat iš Baltijos jūros miglų išsineręs, skubėjo Birutės kalno link.

Jo ragai daugybę šakų išsišakojo, blizgėjo mėnėsienoje. Jo galva didingai pakelta į aukštį. Jo kanopos buvo kaip plienas. Jo plaukai, kaip šilkas ir jo akys žvalios, kaip dar niekad. Iš šnervių pūsdamas kvėpavimo garus už minutės jau buvo tarp sąvųjų.

— Štai jis, — džiūgavo angelas maloniai savo angelišką ranką uždėdamas ant istvermingojo Lietuvos miškų briedžio kaktos. — Jūrų giminaitis briedis. Jis nebojo karščio, šalčio, alkio, troškulo, nemigo ir visokių pavojų. Keliavo tūkstančius kilometrų sausuma. Plaukė vandenynais, jūromis. Skynėsi kelią per miškus, ir kopė per kalnus, kad tik pamatytų ir pasveikintų Kūdikelį Jėzų — Betliejuje.

Deje, kada jis pradėjo ilgą kelionę.

Šito istvermingo Lietuvos Miškų Briedžio dėka, jūs visi Lietuvos briedžiai būsite artimiausi gyvuliukai prie Kūdikelio Jėzaus širdies. Jis liepė man pranešti jums, kad nuo šios dienos, kiekvienais metais, Kūdikelio Jėzaus gimimo proga, Lietuvos briedžiai trauks Kalėdų Senelio rogutes po visą pasaulį ir ta proga išdalins dovanas viso pasaulio geros valios žmonėms.

— Koks aš laimingas! — su ašaromis akyse sušuko Istvermingasis Lietuvos Miškų Briedis. Ir čia pat, ant Birutės kalno, padėjo savo gražiaragę gal-

vas, savo šikimais sparnais apgaubus jį, abu ir angelas, ir Istvermingasis Lietuvos Miškų Briedis išnyko.

Nuo tada iki dabar, kiekvieną Kūčių naktį susirenka Lietuvos miškų briedžiai ant Birutės kalno Palangoje. Laukia, kada iš aukštybių išsineris Istvermingasis Briedis, traukdamas auksines rogutes su dovanomis ir Kalėdų Seneliu.

Tai ženklas, kad visi Lietuvos briedžiai turi kinkytis į rogutes, ir Kristaus Kūdikelio gimtadienio proga, išvežioti dovanas.

Taip nuo tada, iki dabar, ir

taip bus ant visados, kad Lietuvos briedžiai išvežiojo, išvežios, ir išvežios iki pasaulio pabaigos Kūčių vakare dovanas viso pasaulio geros valios žmonėms.

• Rusiškas juokas: — Kas išrado laikrodėlį? — Eugenij Omegin! Kaip nusikratyti pleiskanų? Reikia suvalstybinti — pačios išnyks!

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR TO THE LITHUANIAN CUSTOMERS OF MINE

GRANT WORKS FRUIT MARKET

4913 W. 14th St., Cicero Phone: OL 2-0946
We have fresh vegetables and fruits everyday.

Wholesale and Retail. — Free Delivery.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ LINKIME NARIAMS,
REMĖJAMS ir VISIEMS
LIETUVIAMS
TAURAGĖS KLUBO VALDYBA

LIETUVIŲ RAUDONOS ROŽĖS PAŠALPOS KLUBAS CICEROJE

Kalėdų ir Naujųjų 1971 Metų proga sveikina
visus klubo narius ir bičiulius-remėjus

1971 METŲ VALDYBA:

Peter T. Gendville, Jerry Kasulaitis, K. P. Deveikis, C. Genis,
A. B. Petkus, Chester Arasim, John Zaura, Victor Arasim,
Al Sirevich, John Šumakar, Frank Sapit.

Klubo metinis susirinkimas sausio 8 d., 1971 m.
Liberty svetainėje, 14th St. ir 49th Ct. Cicero.

Merry Christmas and Happy New Year
To all my customers and friends

K W A K

APPLIANCE AND FURNITURE CO.

4620-24 So. Ashland Ave. Chicago, Ill: 60609
Tel.: YA 7-9555

WILLIAM IR MARIAN SEBASTIAN

LINKI JUMS LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Mums labai malonu, kad tiek daug Lietuvių reikalauja
esant krepšiasį JUSTICE ELECTRIC, esančią
6625 WEST ARCHER AVENUE,

Chicago, Illinois 60638,

kurią dabar vadovauja mūsų žentas George

Protosevich

586-1306

ir

PO 7-5458

Utenos Apskritis Draugiškas Klubas

Žiemos Švenčių ir Naujų Metų proga sveikina
visus klubo narius ir klubo rėmėjus.

Linki visiems geros sveikatos.

1971 METŲ VALDYBA:

K. STUKIENE, Pirmininkė
J. ŠULCA, Vicepirmininkas
V. JUŠKA, Nutarimų raštininkas
B. ŽEMGULIS, Finansų raštininkė
A. RADŽIUKENAS, Kontrolės raštininkas
M. RADŽIUKENAS, Kasininkė

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ BEI SĖKMINGŲ
1971 METŲ

linkime meškeriotojams — medžiotojams ir
visiems lietuviams

CHICAGOS LIETUVIŲ MEŠKERIOTOJŲ- MEDŽIOTOJŲ KLUBO VALDYBA

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
sveikiniai ir geriausi linkėjimai visiems lietuviams

ŠIMAITIS

REALTY, INSURANCE

PILDOME INCOME TAKSUS

2737 West 43rd Street — Telef. CL 4-2390

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1971 METŲ

LINKIME

VISIEMS NARIAMS, REMĖJAMS IR
CHICAGOS LIETUVIAMS

VALDYBA:

PAUL MASILIONIS — Pirmininkas
JONAS DIDŽGALVIS — Vicepirmininkas
JUOZAS KETURAKIS — Nut. raštininkas
HERMAN DANTA — Fin. raštininkas
ADELĖ SANKUS — Kasininkė
ROSE DIDŽGALVIS — Kontr. rašt.
A. JUSAS — Koresp.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ
KLUBAS

Linksmų Kalėdų, Laimingų ir sėkmingų
Naujųjų Metų

visiems mano giminėms, draugams,
pažįstamiems ir gausiems Naujųjų
skaitytojams linki

ANNA NORVAINIS

7055 So. California Ave.
Chicago, Ill. 60629

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki visiems savo klientams ir
pažįstamiems

PETER VILKELIS

Real Estate-Management
General Insurance Broker

Smith Realty Co. 2444 1/2 W. 71st St.
Tel.: HE 4-0680 Chicago, Ill. 60629

Merry Christmas and Happy New Year

SORIN'S

A Complete Line of Wines and Liquors

8010-12 So. Kedzie Ave. Phone HE 4-7636
Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
linki

SIUVĖJŲ DIRBTUVĖ

PRANAS IR IEVA NAVAKAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing

2653 W. 43rd St. Tel.: Lafayette 3-4116

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linki savo pacientams,
draugams ir pažįstamiems

DR. VYT. TAURAS

Gydytojas ir Chirurgas

2652 W. 59 St. Chicago, Ill. 60629
Tel. PR 8-1223

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAISOM

Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS
3240 So. Halsted St. Calumet 5-7252

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems savo kostumeriams ir draugams

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
JULIA BICIUNIENE, Sav.

3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

Švenčių proga sveikina visus savo pažįstamus ir klientus

J. LESECKAS, Veterinaras

1501 So. 49th Ave., Cicero, Ill. Tel.: 652-7585

Grant Works kačių ir šunų klinika, atdara kasdien nuo 9 iki 4 val. p. p., išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Bičiuliams ir Klientams linki

STEFA ir BENAS DUNDAI

UZEIGOS SAVININKAI

Galite gauti pirmos rūšies importuotų ir vietinių gėrimų
4830 W. 15th Street Tel. TOWNHALL 3-1617
CICERO, ILLINOIS 60650

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visus
geros valios lietuvius sveikina

CHARLES GENIS

INSURANCE BROKER — NOTARY PUBLIC

1611 So. 49 Court, Cicero, Illinois
Tel.: TO 3-6169

OL 2-5245 TO 3-9687

Linksmų ir laimingų Naujųjų Metų linki

VANCE FUNERAL HOME

ADVISERS & DIRECTORS
JEAN VANCE

1424 So. 50th Ave. Cicero, Illinois 60650

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

savo klientams ir draugams linki

LIEPAI IR PURTULIAI

CICERO LIQUOR HOUSE

4916 West 14th Street Cicero, Ill. 60650
Tel. TO 3-9518

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki

DR. & MRS. P. ATKOCIUNAS
DENTIST

1405 So. 49th Ct. Cicero 50, Ill.
Tel.: OL 2-4276

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
1971 METŲ

Sveikiname savo klientus ir visus pažįstamus

LAVERGNE PHARMACY

Kalbame lietuviškai

50th Ave. ir 14th Street Cicero, Ill. 60650
Phone 652-1070

E. Osmolak R. Ph. • A. Liutkus R. Ph. • R. Reiman R. Ph.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

MR. ir MRS. PAUL PUTRIM

BUCERNE IR GROSERNE

Lietuviškas Skilandis ir Dešros

1446 S. 49th COURT — OL 2-7529
CICERO, ILL. 60650

KALĖDOS IR ŽYDAI

Plyšys tarp senųjų ir jaunųjų gentkarčių

"Visame krašte visi švenčia. Jei mes nešvenšime, mes būsimė kitoki. Bet mes nesame kitoki". "Paprastai manęs tatau nelieta. Aš einu į darbą. Mano vaikai eina į mokyklą... Kalėdos nereikalauja, kad aš griežčiau dantis nei kad aš keisčiau savo nusistatymą..."

"Kaip būdamas žydas gali švesti Kristaus gimimą, kai tavo kaltina jį nužudžius?"

"Kaip gali katalikai šiandien kaltinti žydus dėl dalykų, įvykusių prieš 2,000 metų?"

Tokius ir panašius žydų nusiskundimus suminėjęs, Leonard Gross straipsnyje "Švesti ar nešvesti Kalėdas?" be kt. rašo:

Kiekvieną gruodžio mėnesį milijonai žydų, net kai kurie ortodoksai yra tempiami į dvi puses. Kaip amerikiečiai jie gėdijasi jungtis su savo krikščioniškais broliais dalindamiesi geros valios pareiškimais ir groju. Kaip žydai, nori ar nenori, jie kasmet pergyvena sukrėtimą, pajusdami gyveną svetimoje teritorijoje. Toji tarp abejonės ir geismo įtempta viela dažnai nutruksta. Rabinai pamokslauja savo kongregacijoms, vaikai prašinėja tėvų, vyrai kovoja su žmonomis. "Mes penkioliką metų kovojome dėl Kalėdų, ir mano žmona yra žydė", skundžiasi vienas Manhattano žydas rašytojas. "Aš stačiai ko ne gavau širdies ataką, kai nulipęs laiptais žemyn, savo namuose pamaciau Kalėdų eglutę..."

"Kalėdos visuomet buvo sunkus laikas žydams", toliau rašo Gross. "Kalėdų vakaras būdavo tradicinis vakaras metuose, kuomet Europos ortodoksai žydai mesdavo studijas ir eidavo pasirūpinti apsauga nuo per daug įsismaginusių krikščionių. Jungtinėse valstybėse vis dar tebesikartoja kovos viešosios mokyklose dėl Kalėdų šventimo. Žydai — dažnai paremiami liberalų protestonų ir netikintųjų — priešinasi, kadangi jos (Kalėdos) sukelia konfliktus vaikų tarpe, atima laiką jų studijoms, ir maišo krūvon valstybę ir bažnyčią. O daugelis krikščionių vėl protestuoja, kad tokie (žydų) pasipriešinimai reiškia atakas prieš jų gyvenimo būdą. Klasiškas tam pavyzdys gali būti Colorado universiteto buveinė, Boulder, Colo.

Mišri Boulderio rezidentų grupė pareiškė protestą miesto šventimo tarybai, kad Kalėdų šventimas pasidarė tiek perdetas, jog atrodo, kad norima indorsuoti tik vieną religiją. Dekoracijos buvo tiek puošnios, kad į mokyklos auditoriją įeidami krikščionys jautėsi priversti atsklauti.

Mokyklų taryba rado nusiskundimą pagrįstą ir sutiko tas šventes supaprastinti. Kas buvo tinkama auklėjimui ir mokymui palikti, o kas buvo religija ir maldos pašalinti. Daugumas mokytojų potvarkį priėmė, bet atsirado dalis tiek įpykusių, jog visos savo klasės aktyviai nuvyrė visas dekoracijas ir pranešė, kad mokyklose jokių Kalėdų nebus. Tą dieną daugumas mokinių grįžo namo verkdamai.

Tokios kovos esą tik išryškino žydų ir Kalėdų paradoksą. Tame pačiame Boulder vieni žydai protestavo dėl ekscesų mokyklose, kiti žydai savo namuose buvo labai užimti Kalėdų eglučių dekoravimu ir kojinių su dovanomis iškabėjimais. Tada galima esą išaiškinti tuo, kad kinta pati šių švenčių prigimtis. Kalėdos vis labiau amerikoniškos, jos darosi pasaulietiškesnės, dėlto daugeliui žydams labiau priimtinos. Tada geriausiai išreiškė Colorado universiteto prof. Walter Simon pareiškimas: "Kalėdų visa esencija yra — taika žemėje ir gera valia žmonėms. Linksmos giesmės ir dovanos. Kaip galima prieš tai atsisipirkti?"

Kitas žydas iš San Francisco

taip pasiaiškino: "Kalėdos... nieku nesiskiria nuo davimo vaikui lašinių. Daktaras pasakė mano žmonai, kad duotų vaikui šiek tiek bekonos, o ji atsakė, "Bet mes bekonos nelaikome", o daktaras jai atsakė: "Bet bekonas geras dalykas vaikui". Žydas patraukė pečius ir pareiškė: "Dėlko tie vaikai turėtų būti kitoki negu kiti mūsų bloko vaikai? Mes esame kas esame, ir štai ką padarėme: Jei šio metų laiko dekoracija yra eglutė, pastatome eglutę".

Dar kitas žydas iš JAV rytų pasakė: "Mano vaikas mokosi, sakysim, Hotchkisse, ir jis grįžta Kalėdoms namo. Tai ką aš turiu daryti — suruošti jam Hauckah šventę?"

Amerikos Žydų Komitetas prieš keletą metų surinkęs statistiką nustatė, kad "Apytikriai vienas iš keturių žydų puošia eglutę, vienas iš dviejų žydų apsišiekia dovanomis, du iš trijų

žydų rašo kalėdinius sveikinius. Turiu pasakyti, kad 80 nuošimčių kalėdinių atviručių gaunu iš žydų".

Kokia tebevyksta kova tarp jaunosios žydų kartos ir senosios, išreiškė vienas laikraščio "Saržas", kur pavaizduota, kaip žydų šeimai bedekoruoja Kalėdų eglutę, motina sušuko: "Vaikai, slėpkite eglutę, senas pareina!" Kitas saržas vaizduoja žydų vaiką, kuris pamatęs kaimynus krikščionis bepuošiant Kalėdų eglutę, paklausė savo motinos: "Žiūrėk, mą, ir gojai turi Kalėdas!" J. Pr.

● Lenkiškas juokas: Dėlko Lenkijoje statomas socializmas? Dėlto, kad tai lengviau negu darbas dirbti.

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki visiems klientams, draugams ir pažįstamiems

PALANGOS VALGYKLA

JUOZAS IR JADVYGA BARTKAI

6918 So. Western Ave.

Phone GR 6-9758

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1971 Metų linki visiems draugams ir kostumeriams

COMMUNITY PHARMACY

LIETUVIŲ VAISTINĖ

C. KARECKAS, R. Ph.

Lietuviška spauda, įvairiausi kūdikių ir foto, reikmenys.

5000 West 16th Street Cicero, Illinois

Phone: OLYmpic 2-0951

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo bičiuliams ir kostumeriams linki

TAMALIUNAS A & A TAVERN

ALEX and ANTHONY, Props.

Tai vienintelė lietuviams prieinama patogiai įstaiga. Tai tėvų palikimas, kuriame prie stipriosios stiklo ir alaus puodelio gimta lietuvių kalba galima pasikalbėti, savo vargus išpasakoti ir širdies skausmą išlieti.

Šią taverną užlaiko du broliai Tamaliūnai, kurie gražiai netik su savo šeimomis sugyvena, bet ir su visais atėjusiais žmonėmis. Čia pat sukinejasi ir sena motinė, nors prie biznio ji jau nesikiša.

REGULATION POOL TABLE

1447 So. 49th Ave. Tel.: TOWNHALL 3-9571

MERRY CHRISTMAS, HAPPY NEW YEAR

Complete Line of Drugs and Cosmetics

Prompt Delivery of Prescriptions

RUSSELL'S PHARMACY

OL 2-0090 4928 W. 14th Street OL 2-0091

LIBERTY PHARMACY

1900 South Cicero Avenue OL 2-7050

Russell J. Laspisa, B. S., R. Ph.

Linksmų, gerų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki draugams, klientams ir visiems lietuviams

FARM FOOD CO.

STASYS ir MARIJONA METRICK'S

Atstovauja Andriulo pagamintus skaniausius sūrius.

1811 West 47 St. Tel. YA 7-8393

ZIEMOS ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikinu visus savo draugus, pažįstamus ir gerus lietuvius

FRANK STANIONIS

451 Longfellow

Glen Ellyn, Ill. 60137

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

visiems savo taupytojams, kaimynams ir geros valios lietuviams linki

PEOPLES FEDERAL SAVINGS OF CHICAGO

AL. C. ROPA, Prezidentas

6% PAID ON CERTIFICATES
5% PAID ON REGULAR SAVINGS ACCOUNTS

INSURED

UP TO \$20,000

PEOPLES Federal SAVINGS

1618 W. 18th Street Haymarket 1-5500
(near Ashland) Chicago 3, Ill.